

B. Osobitná časť

K § 1

Návrh zákona vo svojom úvodnom paragrafe ustanovuje rozsah svojej pôsobnosti. Zákon o športe v zmysle tohto ustanovenia upravuje (i) šport, (ii) subjekty v športe, (iii) právne vzťahy pri vykonávaní, organizovaní, riadení, správe, podpore a rozvoji športu, (iv) riešenie sporov vzniknutých pri športovej činnosti, (v) pôsobnosť orgánov verejnej správy v športe a (vi) opatrenia proti negatívnym javom v športe. Zákonodarca systematickou predkladaného zákona obsiahol do zákonného rámca normatívnej úpravy takmer všetky dnes existujúce právne vzťahy, ktoré šport ako fenomén pokrýva, či produkuje. Prirodzene, subjekty v športe a ostatné fyzické či právnické osoby vzhľadom na súkromnoprávny charakter vzťahov v športe sa tieto môžu upraviť odlišným spôsobom v prípadoch, v ktorých to zákon nevyklučuje, to v rámci športovej autonómie v súlade so zákonom.

K § 2

Zákon v tomto ustanovení upravuje otázku verejného záujmu v športe. Zákonodarca považuje za veľmi podstatné vyjadriť existenciu verejného záujmu v športe v normatívnej časti zákonného predpisu, nakoľko uvedené vytvára kvalitatívne predpoklady pre všetky aktivity všetkých subjektov a entít účastných vo vzťahoch upínajúcich sa na šport. V tomto zmysle je možné pristupovať k vzťahom a aktivitám vykonávaným vo verejnom záujme s odlišným prístupom. Tento odlišný prístup vnímania a existencie takýchto činností zahrňuje napr. finančnú či inú podporu týchto aktivít z verejných prostriedkov, špecifické kontrolné mechanizmy na ich priebeh a ich výsledok, či možnosť špecifikácie detailných práv a povinností pre subjekty vykonávajúce činnosť v tomto rozsahu. V zmysle tohto ustanovenia, verejným záujmom v športe je (i) podpora a rozvoj športu mládeže, (ii) zabezpečenie prípravy a účasti reprezentácie Slovenskej republiky na významnej súťaži, (iii) ochrana integrity športu a (iv) podpora zdravého spôsobu života obyvateľstva. Snaha prepojiť fenomén športu a verejný záujem je prirodzená, keďže dnes už je nepochybné, že šport plní mimo iných aj spoločenské úlohy (sociálne, zdravotné, výchovné, ekonomické, hospodárske). Ako pojmovlogické predporozumenie sa v tomto prípade nevyhnutne musí pochopiť pojem šport tak, ako ho chápe samotný zákon v ustanovení § 3 písm. a) zákona.

Verejný záujem sa už tradične chápe ako opozitum záujmu súkromného, teda záujmu jednotlivca. Historickým predchodcom verejného záujmu bol (celo)spoločenský záujem, ktorý bol po roku 1989 nahradený práve pojmom záujem verejný. Táto zásada zákona vyjadruje, že verejný záujem sa v dnešných podmienkach nechápe už len ako dôvod na zásah verejnej moci do súkromných práv, ale aj ako hodnotiace kritérium určitej činnosti z hľadiska jej prospechu pre spoločnosť a tiež, že najvýraznejšie sa to prejavuje v distribúcii verejných prostriedkov, ktoré by mali byť používané len vo verejnom záujme. Je známe, že zákonný pojem všeobecného záujmu je na ústavnoprávnej úrovni stotožnený s pojmom verejného záujmu. Verejný záujem je opakom tzv. súkromného záujmu a z povahy veci je možné odvodiť, že ide o taký záujem, ktorý by bolo možné označiť za všeobecne či verejne prospešný, ktorého nositelia sú síce bližšie neurčení, ale

aspoň rámcovo definovateľní, a to okruhom, či spoločenstvom osôb, ako tzv. verejnosť. Tieto záujmy nesmú byť v rozpore s platnými právnymi predpismi, pričom verejné záujmy súvisia s režimom verejného práva, ako i poslaním a úlohami orgánov verejnej moci. Podmienka verejného záujmu musí mať obsah, ktorý slúži na dosiahnutie cieľa ustanoveného ústavou.

Verejný záujem teda môže slúžiť ako hodnotiace kritérium pri zásahu či inej kvalitatívnej korekcii osobných - súkromných práv jednotlivca. Uvedený argument môže v oblasti športu vyjadriť významný mechanizmus koexistencie medzi verejným záujmom v športe, a súkromným záujmom subjektu v športe.

Subjekt v športe, či už v podobe dotknutej fyzickej alebo právnickej osoby musí rešpektovať a vnímať skutočnosť, že jeho aktivita je vykonávaná v oblasti vzťahov, ktorých existencia a kvalita je čiastočne aj predmetom verejného záujmu. Vykonávanie, organizovanie, riadenie, správa, podpora a rozvoj športu na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni je teda z pohľadu predkladaného návrhu zákona predmetom verejného záujmu.

K § 3

Zákon v tomto paragrafe vymedzuje základné pojmy, ktoré svojím obsahom tvoria základný pojmový rámec celého návrhu zákona, jeho inštitútov, mechanizmov, vzájomných vzťahov medzi subjektmi, ktorých existenciu zákon upravuje. Spoločne so základnými zásadami zákona tvoria pojmy taktiež základný interpretačný rámec obsahu predkladaného zákona.

Šport je v dnešných dobách fenoménom, ktorý veľmi zreteľne odzrkadľuje vývoj ľudskej spoločnosti ako takej, to nielen v interpersonálnej, ale predovšetkým v sociálnej, sociologickej, psychologickej, ekonomickej, hospodárskej a právnej rovine. Šport ako fyzická aktivita sa postupným vývojom ľudskej a občianskej spoločnosti vyvíja taktiež. Je preto zreteľné, že za šport je dnes považovaných omnoho viac fyzických aktivít, ako tomu bolo napr. pred polstoročím. Na základe uvedeného poznatku je preto zreteľné, že zákonná definícia pojmu šport môže nadobúdať problematické kontúry. Šport nemôže zahŕňať len niektoré jeho formy, či niektoré špecifické vlastnosti. Šport zahŕňa všetky formy telesných aktivít, ktoré prostredníctvom príležitostnej alebo organizovanej účasti vedú k preukazovaniu alebo zvyšovaniu telesnej zdatnosti a duševnej pohody, formujú sociálne väzby alebo umožňujú dosahovať výsledky v súťažiach na všetkých úrovniach. Šport, športovanie, výkon akejkoľvek športovej činnosti má neodškriepiteľný vplyv na zdravie jedinca, na zdravie občianskej spoločnosti, a má podstatný vplyv na budovanie hodnôt v spoločnosti. Predkladateľ zákona však vyhodnotil, že definovať šport pre účely zákona o športe je potrebné len v rozsahu jeho definície pre účely financovania športu (teda pojem „uznaný šport“), nakoľko definícia a pojem športu ako fenoménu je nesmierne zložitá. Akákoľvek definícia, ktorá by šport vymedzovala nedostatočným, alebo práve naopak, nadbytočným spôsobom by mohla následne spôsobovať aplikačné problémy, zasahovať do práv a právom chránených záujmov subjektov práva, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k zásahom do právnej istoty.

Návrh zákona zavádza definíciu „uznaného športu“ pričom financovanie športu z verejných zdrojov bude možné iba ak pôjde o uznaný šport. Zákonodarcia zvolil za autoritu, ktorá uznáva konkrétnu fyzickú aktivitu za šport Medzinárodný olympijský výbor, Medzinárodný

paralympijský výbor, Medzinárodný výbor športu pre nepočujúcich, Medzinárodné hnutie špeciálnych olympiád a medzinárodnú organizáciu SportAccord, to namiesto definovania a stanovovania zložitých kritérií uznania fyzickej aktivity za šport zákonnou, či podzákonnou cestou.

Novým je taktiež pojem „vrcholový šport“, ktorým návrh zákona precizuje medzinárodný rozmer výkonu športovej činnosti, ktorej cieľom je dosiahnuť vrcholový športový výsledok. Uvedený pojem bude mať nesmierne dôležitú úlohu predovšetkým pre prostredie školských zariadení, kedy vzniká potreba udelenia osobitného statusu tým študentom, ktorí majú potenciál dosiahnuť výkonom športovej činnosti vrcholový úspech. V takýchto situáciách by mal existovať legitímny, celospoločenský záujem na udelení osobitného študijného statusu takýmto osobám, to za účelom individualizácie ich prípravy na takýto športový výkon, to však v prepojení s ich školskými povinnosťami. Profesionalizácia športu a jeho mohutný ekonomický rozmach sa prejavuje predovšetkým v týchto úrovniach výkonu športovej činnosti. V zmysle uvedeného je vrcholovým športom „vykonávanie športu na medzinárodnej úrovni súťažená alebo na najvyššej národnej úrovni súťažená zahŕňajúce sústavnú prípravu športovca s cieľom dosiahnuť vrcholový športový výsledok v súťaži.“

Definovanie „športu pre všetkých“ je cesta legislatívneho uchopenia športovania občianskej spoločnosti v celej jej šírke. Predovšetkým šport pre všetkých plní sociálny účel, ktorý je pripisovaný športu ako celku. Ide o dôsledky športovania každého jedného člena spoločnosti, ktorý má dopad najmä na zdravotný stav obyvateľstva, životný štýl, návyky fair - play, účasť jednotlivca na živote spoločnosti, či mechanizmy správania sa v sociálnych skupinách. Všetky ostatné vlastnosti, dôsledky a potenciál výkonu športovej činnosti sú obsiahnuté v úvodnom pojme šport. Šport pre všetkých je založený na kultúrnych, edukačných hodnotách, ktoré sú budované v každom spoločenstve ľudí dynamicky, no zároveň s odkazom na hodnoty predošlých generácií. Nepochybným je prínos športu pre sociálne znevýhodnených členov spoločnosti, ako aj pre invalidne a inak telesne či zmyslovo postihnuté či inak znevýhodnené osoby, keďže môže plniť funkcie rehabilitácie, prevýchovy, integrácie do spoločnosti a individuálneho rozvoja. Návrh zákona ustanovuje, že športom pre všetkých je šport určený pre obyvateľstvo na účely napĺňania sociálneho, kultúrneho a zdravotného prínosu športu. Šport pre všetkých vytvára predpoklady pre aktivity predstaviteľov a orgánov miestnej samosprávy pri aktivitách zameraných na zvyšovanie zdravia, fyzickej ako aj psychickej úrovne občianskej spoločnosti. Tento pojem vytvorí taktiež predpoklady pre aktívny prístup orgánov miestnej samosprávy pri budovaní športovej infraštruktúry slúžiacej všetkým obyvateľom. Šport pre všetkých ako fenomén zohráva úlohu v podpore sociálneho začleňovania, rovnakých príležitostí a zdraviu prospešných pohybových aktivít. Na tento pojem veľmi úzko nadväzuje pojem „dvojitá kariéra“, ktorou zákon o športe vytvára pojmové uchopenie stavu, v ktorom fyzická osoba vykonáva športovú činnosť na kvalitatívne najvyššej úrovni, avšak svoj súkromný a profesionálny život si uspôsobila takým výnimočným spôsobom, že popri výkone tejto športovej činnosti dokáže vykonávať aj pracovnú, alebo inú zárobkovú činnosť, prípadne študovať.

Šport ako taký je definovaný aj ďalšou vlastnosťou, a to integritou športu, ktorou sú v zmysle návrhu zákona princípy zaručujúce prirodzenú neistotu a nepredvídateľnosť priebehu a výsledku súťaže a rovnaké pravidlá a podmienky pre účastníkov súťaže pred začiatkom a počas celého priebehu súťaže. Integrita športu, či integrita súťaží odôvodňujú viaceré špecifické prístupy

subjektov v športe k definovaniu práv a povinností subjektov, ako napr. ustanovenie § 5 ods. 2 a 3 návrhu zákona.

Na pojem šport v zmysle zákonného vymedzenia nadväzuje pojem „športová činnosť“. Tento pojem nadobúda opodstatnenie predovšetkým pri definovaní všetkých subjektov v športe, najmä však pre definovanie statusu, postavenia a úloh športových organizácií v zmysle ustanovenia § 8 a nasl. Športová činnosť ako pojem v sebe zahŕňa viaceré, kvalitatívne odlišné aktivity a činnosti subjektov v športe v celej ich šírke. Ak návrh zákona v ktorejkoľvek svojej časti spomína „výkon športovej činnosti“, myslí tým aktivity uvedené práve v rozsahu tohto pojmu. Týmito aktivitami sú (i) vykonávanie, (ii) organizovanie, (iii) riadenie, (iv) správa, (v) podpora alebo (vi) rozvoj športu. Nejde už iba o fyzickú aktivitu vykonávanú konkrétnou fyzickou osobou, ale ide o kvalitatívne špecifické aktivity, ktoré môžu byť a budú vykonávané mimo výkonu športu fyzickými osobami (športovcami), a to predovšetkým športovými organizáciami. Aj na základe uvedeného zákon pri ustanoveniach upravujúcich postavenie športových organizácií (ustanovenie § 8) ustanovuje, že športovou organizáciou je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti alebo cieľom činnosti je športová činnosť.

Veľmi dôležitým pojmom v zmysle zákona sa javia pojmy „súťaž“, „významná súťaž“ a taktiež „pravidlá súťaže“. Súťažou je v zmysle zákona organizované vykonávanie športu v súlade s pravidlami ustanovenými športovou organizáciou, ktorého cieľom je dosiahnutie športového výsledku alebo porovnanie športového výkonu. Pojem pravidlá súťaže definuje zákon o športe ako pravidlá pre konkrétnu súťaž určené jej organizátorom, ktorých súčasťou sú najmä (i) podmienky účasti jednotlivcov alebo družstiev v súťaži, (ii) športové pravidlá, podľa ktorých sa bude súťažiť a (iii) spôsob riešenia sporov vzniknutých v súvislosti s účasťou na súťaži.

Vo vzťahu k normatívnej úprave subjektov v športe je dôležitý pojem športový zväz. Je potrebné si uvedomiť, že aj napriek skutočnosti, že návrh zákona komplexnejšie upravuje iba postavenie národného športového zväzu, nie je možné žiadnym spôsobom - to na základe existencie ústavne garantovaného práva združovať sa - zakázať adresátom práva zakladať aj iné športové zväzy. Zároveň sa však javí ako opodstatnené, že zákonodarca pri zväze definuje právnu formu, v ktorej tento musí byť založený. Touto formou je občianske združenie. Športový zväz je zase v zmysle úpravy subjektov v športe športovou organizáciou, preto v zmysle uvedeného je športovým zväzom športová organizácia, ktorá je občianskym združením, združujúca iné športové organizácie, športovcov a športových odborníkov.

Veľmi dôležitým pojmom upraveným v predkladanom návrhu zákona je pojem „príslušnosť k športovej organizácii“. Ide o príslušnosť fyzických osôb alebo právnických osôb ku konkrétnej športovej organizácii, ktorá vzniká ex lege - teda zo zákona. Táto príslušnosť vzniká zo zákona na základe skutočností, ktoré zákon taxatívne uvádza (ustanovenie § 3 písm. l) Na základe tejto príslušnosti môže napr. športová organizácia vykonávať nad jej členmi disciplinárnu právomoc, čím sa odstraňujú dnes mnohokrát existujúce pochybnosti o jej existencii (ustanovenie § 51 ods. 1, ods. 4 a pod.)

Zákon definuje taktiež športovú infraštruktúru, ako aj športovú infraštruktúru národného významu. V rovine subjektov v športe nezabúda návrh zákona ani na rezortné športové strediská, ktoré už dnes pokrývajú a zabezpečujú športovú prípravu športovcov.

SUBJEKTY V ŠPORTE

(K §§ 4 - 30)

Návrh zákona úpravou subjektov v športe pristupuje k normatívnej úprave hlavných subjektov, ktoré v aktuálnych podmienkach Slovenskej republiky vytvárajú, budujú a zároveň tvoria konkrétne športové odvetvie. Cieľom úpravy návrhu zákona je sprehladniť úpravu športových organizácií ako celku. Je v dnešných podmienkach viac ako zrejmé, že množinu subjektov, ktoré v športe vykonávajú jednotlivé aktivity - súhrnne nazvané riadenie a správa športu - už nie je možné vnímať len cez pozície každého subjektu zvlášť, ale „športovú obec“ je potrebné vnímať na základe existencie všetkých jej prvkov.

Aj na základe uvedeného predkladaný návrh zákona o športe venuje zásadnú pozornosť predovšetkým športovcom a športovým odborníkom, ktorých môžeme právom považovať za základné bunky existencie športu ako takého odhliadajúc pritom na jeho profesionálne, či voľnočasové charakteristiky. Športovcov predkladaný návrh zákona diverzifikuje do viacerých úrovní a skupín, pričom upravuje aj špeciálne statusy športovcov, ako napr. športový reprezentant a pod.

Rovnako významným subjektom existencie športu na jeho organizovanej úrovni však sú aj športové kluby a športové zväzy. Športové kluby však dnes už nachádzajú svoju existenciu nie len v podobe, ktorú vyžaduje aktuálny zákon o športe, ale právne formy týchto subjektov sa jednoznačne liberalizujú. To inými slovami znamená, že zákonodarca považoval za správne a prínosné, aby športovým klubom v podmienkach Slovenskej republiky už nemuselo byť len občianske združenie alebo obchodná spoločnosť založená za účelom iným ako podnikanie. Športovanie organizovanou formou sa tak môže priblížiť bežnému jednotlivcovi spoločnosti, pričom sa spoločne s ostatnými členmi spoločnosti môžu stať športovcami organizovanými za účelom výkonu konkrétneho športu, a to nielen vo forme občianskeho združenia alebo obchodnej spoločnosti, ale aj vo forme ktoréhokoľvek typu právnickej osoby ktorú dovoľujú predpisy súkromného práva.

Uvedené súvisí aj so skutočnosťou, že športovému klubu by sa v prípade ak ním bude obchodná spoločnosť umožnilo vykonávanie podnikateľskej činnosti, čo de iure aktuálny zákon o športe normatívne vylučoval, hoc stav de facto hovoril úplný opak. Právny základ pre tieto subjekty preto zákonodarca rozšíril podmienkou - stanovením právneho základu športového klubu vo forme právnickej osoby.

V hierarchii organizácie športového odvetvia na športové kluby nadväzujú zväzy. Návrh zákona vychádza z premisy, že združovacie právo garantované Ústavou Slovenskej republiky nie je možné ničím limitovať. Preto je nutné popri definovaní minimálnych kvalitatívnych podmienok, ktoré musí spĺňať národný športový zväz ponechať možnosť aktivácie a využitia združovacieho práva vo forme športových zväzov, ktoré túto kvalitu mať nemusia, či nechcú.

K § 4:

Návrh zákona vychádza zo základnej úpravy športovca, pričom z návrhu zákona je zrejmé, že športovcom je fyzická osoba, ktorá vykonáva šport. Je zrejmé, že športovec môže vykonávať šport ako jednotlivec, alebo ako príslušník športovej organizácie.

Úprava statusu športovca je legislatívnym odzrkadlením skutočnosti, že dnes už bez pochyb rozoznávame kolektívne, a individuálne športy. V prípade, ak športovú činnosť vykonáva fyzická osoba samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a pod., jedná sa o športovca - jednotlivca pôsobiaceho predovšetkým v individuálnych športoch. Opak uvedenej situácie vzniká v prípade, ak športovec vykonáva športovú činnosť pre konkrétnu inú športovú organizáciu. Vzťah športovcov a športových organizácií môže byť založený na základe už v úvodných častiach návrhu zákona definovanej klubovej, alebo zväzovej príslušnosti.

Športovca je možné na základe úrovne výkonu športovej činnosti diverzifikovať na ďalšie typy športovcov. V konečnom dôsledku sa návrhom zákona o športe udržiava koncepcia vnímania statusu športovcov v zmysle argumentácie „šport je len jeden, športovcov a úrovni výkonu športovej činnosti je viacero“ a zavádza sa trojprvková úprava statusu športovca. Návrh zákona preto zavádza úpravu profesionálneho športovca, amatérskeho športovca a neorganizovaného športovca (ustanovenie § 4 ods.1).

Takéto viacvrstvové vnímanie úpravy statusu športovca je dôsledkom ekonomickej stránky a popularizácie, či profesionalizácie športu ako fenoménu. Je zrejmé, že šport nielen v rovine kolektívnych športov prináša pre športovcov možnosť ekonomickeho zárobku, možnosť získania odplaty za vykonávanú športovú činnosť, a to aj charakteru trvalého. Pre mnohých športovcov je výkon športovej činnosti hlavnou ekonomicou činnosťou (ktorú zdôrazňovalo už rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Bosman). Nie je preto zriedkavé, že športovci, ktorí sú do dnešných dní pod váhou ich vnímania v predchádzajúcich spoločenských a politických režimoch vnímaní ako kategória fyzických osôb, ktoré si popri svojej hlavnej pracovnej činnosti športom len privyrábajú, sa v skutočnosti výkonom športovej činnosti živí. Športová činnosť im prináša pravidelný zárobok, pričom charakter a vlastnosti vykonávanej športovej činnosti v mnohých prípadoch nesú znaky závislej práce. Prirodzene, od takéhoto typu športovcov treba odlíšiť športovca neorganizovaného, ktorý šport vykonáva neorganizovane, v rámci svojho voľného času a to na základe jeho subjektívnych preferencií, požadovaných vlastností výkonu športovej činnosti a pod. Vo vzťahu k snahe o racionalizáciu právnej úpravy návrh zákona k definovaniu a normatívnej úprave rekreačného športovca nepristupuje. Aktuálny trend vývoja športového hnutia však ukazuje, že medzi týmito kategóriami existuje možnosť faktického, ale aj právneho uchopenia ďalšej „medzikategórie“ športovcov. Návrh zákona preto pristupuje k definovaniu „amatérskeho športovca“.

Profesionálny športovec je návrhom zákona upravený v dvoch rovinách, a to ako (i) zamestnanec ak výkon športovej činnosti športovcom spĺňa znaky závislej práce, a ako (ii) samostatne zárobkovo činná osoba, ak jeho výkon nespĺňa znaky závislej práce. Návrh zákona však v rozsahu prvej - zamestnaneckej roviny výkonu športovej činnosti športovcom nezabúda ani na už dnes existujúcich športovcov, ktorí na (iii) základe pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu podľa osobitného predpisu vykonávajú šport v rezortnom športovom stredisku.

Definovanie prvej roviny profesionálnych športovcov ako zamestnancov reflektuje tú skutočnosť, že na vzťahy medzi športovcom a športovým klubom - ak je medzi nimi uzavretý vzťah hovoriaci o výkone športovej činnosti športovcom, ktorá má znaky závislej práce - sa musí nahliadať ako na vzťah pracovnoprávny.

Predkladateľ zákona teda pristupuje k definovaniu profesionálneho športovca prostredníctvom aktivity, na základe ktorej normuje tento vzťah a aplikačne ho zaraďuje do pracovnoprávneho režimu. Robí tak vtedy, ak športová činnosť spĺňa znaky závislej práce v zmysle Zákonníka práce, pričom ide o iný pracovnoprávny vzťah v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce. Je pritom právne irelevantné, ako si konkrétny vzťah pomenujú dotknuté subjekty, dôležitým je skutočný charakter a skutočný výkon športovej činnosti a jeho vlastnosti. Nie je taktiež dôležité, ako profesionálneho športovca - profesionála definujú športové pravidlá jednotlivých športov. Ak športovec vykonáva pre športový klub činnosť, ktorá má znaky závislej práce, bez ohľadu na jeho definíciu v príslušnom športe musí byť tento vzťah pokrytý profesionálnou charakteristikou podľa predkladaného zákona. Iný stav by bol prirodzene v rozpore so zákonom. Návrh zákona navyše kategóriu profesionálnych športovcov explicitne spája so zmluvou o profesionálnom výkone športu, v ktorej následne (ustanovenie § 35 návrhu zákona) normuje minimálne kvalitatívne požiadavky kladené pre tento druh vzťahu v športe.

Druhou kategóriou, ktorú zavádza návrh zákona, je profesionálny športovec ako samostatne zárobkovo činná osoba. V týchto prípadoch návrh zákona reflektuje a vytvára právny rámec predovšetkým pre úpravu profesionálnych športovcov v individuálnych športoch. Ide predovšetkým o situácie, kedy sa konkrétny športovec výkonom športovej činnosti živí a táto pre neho predstavuje hlavný príjem (je pre neho hlavnou ekonomickou činnosťou), no jeho znaky hovoria o tom, že ho vykonáva vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, na svoje náklady, v čase podľa svojho uváženia a podobne (čo v prípade profesionálneho športovca - zamestnanca neplatí). V prípadoch, ak bude chcieť tento typ profesionálneho športovca vykonávať športovú činnosť v prospech konkrétnej športovej organizácie, predpokladá sa, že športová organizácia a športovec uzavrujú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka (ustanovenie § 51), alebo zmluvy podľa Obchodného zákonníka (ustanovenie § 269 ods. 2).

Prirodzene, úprava vzťahu medzi profesionálnym športovcom vykonávajúcim športovú činnosť ako závislú prácu v rezortných strediskách upravujú špeciálne zákony v zmysle odkazov návrhu zákona.

Na úpravu profesionálneho športovca nadväzuje úprava amatérskeho športovca, ktorá reflektuje už vyššie spomínané špecifiká tejto „medzikategórie“ trojprvkovej štruktúry statusu športovcov. V prípade amatérskeho športovca návrh zákona ustanovuje, že tento vykonáva športovú činnosť na základe (i) zmluvy o amatérskom vykonávaní športu (ustanovenie § 4 ods. 3 písm. a, ustanovenie § 45 a nasl.), na základe (ii) zmluvy o príprave talentovaného športovca (ustanovenie § 4 ods. 3 písm. b) a, taktiež (iii) na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (ustanovenie § 4 ods. 3 písm. c) alebo (iv) bez písomnej zmluvy na základe registrácie za športovú organizáciu (ustanovenie § 4 ods. 3 písm. d, ustanovenie § 47). Rozsah činnosti vykonávanej pre účely zmluvy o amatérskom vykonávaní športu nie je určujúci pre ostatné typy a možnosti výkonu športu amatérskym športovcom podľa písm. b), písm. c) a písm. d.). Ak je športová činnosť vykonávaná športovcom v zmysle zmluvy o amatérskom výkone

športovej činnosti odplatne, vykonáva športovec túto činnosť ako inú samostatnú zárobkovú činnosť (§ 45 ods. 6). Zákonodarca týmto prístupom reflektuje skutočný, faktický stav, kedy dochádza k situácii, v ktorej športovci vykonávajú športovú činnosť takmer totožným spôsobom ako profesionálni športovci, no jej výkon je zúžený obmedzeným rozsahom činnosti, menšou sumou odplaty a pod. Ide o prípady, kedy fyzické osoby popri svojej hlavnej hospodárskej a ekonomickej činnosti (zamestnanie a iné druhy pracovného pomeru, podnikanie a pod.), vykonávajú šport kvalitatívne v menšom rozsahu. Je preto namieste, aby im návrh zákona umožňoval výkon tejto športovej činnosti v uvedenom rozsahu, no súčasne ich odlišoval od profesionálnej úrovne výkonu športu, teda od profesionálnych športovcov. Zákon toto odlíšenie uvádza predovšetkým znením ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a), teda podmienením statusu amatéra v zmysle zmluvy o amatérskom vykonávaní športu rozsahom vykonávania športovej činnosti. Je dôležité podotknúť, že amatéra v zmysle tejto zmluvy nedefinuje skutočný rozsah výkonu športovej činnosti, ale rozsah stanovený touto zmluvou. To teda znamená, že aj napriek skutočnosti, že športovec trénuje na základe svojich rozhodnutí a športových potrieb rozsahovo nad rámec rozsahu stanovený v ustanovení § 4 ods. 3 písm. a), jeho amatérsky status definuje rozsah vykonávania športu, na ktorý je povinný v zmysle zmluvy pre konkrétnu športovú organizáciu.

Amatérsky športovec môže vykonávať športovú činnosť pre športovú organizáciu aj bez uzatvorenia zmluvného dojednania (ustanovenie § 4 ods. 3 písm. d), pričom špecifiká tohto výkonu športovej činnosti sú stanovené v ustanovení § 47 návrhu zákona. Podstatné, čo odlišuje túto úroveň výkonu športovej činnosti od výkonu športovej činnosti na základe zmluvy o amatérskom vykonávaní športu je, že v tomto prípade nemá športovec nárok na odplatu. Zákon zároveň uvádza, čo sa nepovažuje za odplatu pri vykonávaní športovej činnosti bez zmluvy v ustanovení § 47 ods. 3 návrhu zákona. V tomto rozsahu je dôležitý jeho registračný vzťah k tejto športovej organizácii, ktorý by mal existovať a preukazovať vzťah športovca k športovej organizácii, ktorý v ostatných prípadoch preukazujú zmluvné dojednania.

Ako bolo uvedené na viacerých miestach, neorganizovaného športovca predkladateľ návrhu zákona nepovažuje za potrebné upravovať zákonne, detailnejším spôsobom.

Predkladaná zákonná úprava preto prichádza k úprave statusu športovcov v detailnejšej podobe ako je tomu dnes, kedy vzhľadom na platnú a účinnú právnu úpravu športovci vykonávajú šport prevažne ako samostatne zárobkovo činné osoby na základe občianskoprávných alebo obchodnoprávných zmlúv, vynímajúc štátne strediská športu, v ktorých športovci vo väčšine prípadov požívajú status zamestnancov, či dokonca štátnych zamestnancov v zmysle platnej legislatívy, prípadne ako príslušníci bezpečnostných zložiek Slovenskej republiky.

K § 5

Návrh zákona o športe zavádza normatívne nové, zásadné zákonné pravidlo možnosti zmeny klubovej príslušnosti športovca, ktorá je závislá jedine od rozhodnutia konkrétneho športovca. Uvedené v zmysle zákona (ustanovenie § 5 ods. 1) platí v prípade, ak tento nevykonáva športovú činnosť pre konkrétnu športovú organizáciu na základe platného a účinného zmluvného

dojednania. Takáto úprava je snahou o zabránenie nekalých praktík známych v športovom odvetví, kedy sa prestupom nezmluvných - iba registrovaným - športovcom bránilo v prestupe do inej športovej organizácie podmieňovaním udelenia súhlasu s prestupom športovca športovým klubom subjektívne vyčísleným finančným protiplnením. Pri týchto praktikách dochádzalo mnohokrát k možnosti obchádzania daňových a odvodových povinností subjektov účastných týchto aktivít, či možným - z toho plynúcim trestnoprávnym dôsledkom. Návrh zákona o športe v tomto smere pôsobí výrazne preventívne. Samozrejme, s prihliadnutím a s nutnosťou rešpektovania osobitosti športu je potrebné umožniť subjektom organizácie a správy športového odvetvia (športové zväzy, národné športové zväzy a pod.) možnosť čiastočnej regulácie takto definovaného „voľného pohybu nezmluvných športovcov“ (ustanovenie § 5 ods. 3). Dôležitým sa javí opatrenie zákonodarcu, ktorým ustanovuje povinnosť pre športové organizácie zosúladiť svoje stanovy, alebo iné vnútorné predpisy s ustanovením § 5 ods. 2 a 3 (prechodné ustanovenia, ustanovenie § 128 ods. 1) najneskôr do 30. júna 2016.

Návrh zákona o športe stanovuje taktiež zákonné povolenie (zákonnú licenciu) monitorovania športovca športovou organizáciou, ku ktorej má tento športovec príslušnosť (ustanovenie § 5 ods. 4 - 6). Návrh zákona teda zavádza zákonnú licenciu na monitorovanie športovca v prípadoch, ak je dodržaný zákonom stanovený účel (ods. 5) takéhoto monitorovania. Z takéhoto monitorovania môžu byť vyhotovované zvukové, obrazové alebo obrazovo-zvukové záznamy, pričom zákon stanovuje maximálnu dĺžku uchovania takto vyhotovených záznamov (10 rokov).

V odseku 7 a 8 sa ustanovuje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti profesionálneho športovca, pričom návrh zákona ustanovuje, že túto bude posudzovať lekár s špecializáciou v špecializačnom odbore telovýchovné lekárstvo na základe lekárskej prehliadky.

K § 6 - 7

Zákon navrhuje upraviť postavenie športového odborníka v ustanovení § 6 a 7. Filozofia zákona vychádza z predpokladu, že športovci a športoví odborníci nie sú pri výkone športovej činnosti bežní podnikatelia a ani bežní zamestnanci, preto sa uvažuje o zavedení novej kategórie inej samostatne zárobkovo činné osoby aj v navrhovanej novele zákona o dani z príjmov. Na základe tohto východiska potom zákon o športe uvažuje o viacerých kategóriách športových odborníkov. Športovým odborníkom je v prvom rade osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť, ako:

tréner a inštruktor športu,

fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti získanej podľa iných predpisov,

fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti určenej predpismi športového zväzu. Takými sú najmä rozhodcovia, ale aj delegáti a iné osoby, o ktorých to určí vo svojich predpisoch športový zväz, ak sa pre výkon ich činnosti vyžaduje odborná spôsobilosť,

kontrolór športovej organizácie, ktorý je tiež odborne spôsobilou osobou a je športovým odborníkom,

funkcionár športovej organizácie,

dopingový komisár.

Okrem osôb, ktoré majú odbornú spôsobilosť sa považujú za športových odborníkov aj osoby, ktoré síce odbornú spôsobilosť nemajú, ale pôsobia v rámci športovej činnosti a podliehajú disciplinárnej právomoci národných športových zväzov, takými osobami sú funkcionári športovej organizácie, členovia realizačných tímov športovcov, pomocný alebo servisný personál, hlásatelia, časomerači, trestomerači, zapisovatelia a iné osoby, ktoré pôsobia pri výkone športu podľa športových pravidiel alebo predpisov športového zväzu.

Na rozdiel od športovcov, ktorým zákon určuje, aký typ zmluvy majú mať uzavretý, pri športovom odborníkovi sa ponecháva zmluvná sloboda a typ zmluvy bude vyplývať z dohody medzi ním a športovou organizáciou.

Oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka vznikne dňom zápisu do registra fyzických osôb v športe. Je to tak preto, lebo sa navrhuje zrušiť súčasný systém vydávania živnostenských oprávnení na výkon špecializovanej činnosti v oblasti telesnej kultúry, a preto nestačí na výkon činnosti dosiahnutie odbornej spôsobilosti, ale je potrebné, aby sa športový odborník zaregistroval do informačného systému športu.

Podmienky výkonu činnosti zákon upravuje v ustanovení § 7. Vyžaduje sa bezúhonnosť, ktorá sa preukazuje písomným čestným vyhlásením; ak ide o vykonávanie odbornej činnosti v športe mládeže, vyžaduje sa výpis z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Obdobná úprava pri športových odborníkoch pracujúcich s mládežou sa vyžaduje aj v iných štátoch EÚ (napr. dánsky zákon č. 520 z roku 2005).

Zákon tiež zavádza nový inštitút športových poukazov, v tejto súvislosti bude príjemca športového poukazu, či už ním je škola, školské zariadenie, centrum voľného času, športový klub, alebo akýkoľvek iný subjekt vykonávajúci športovú činnosť, povinný viesť deti a mládež odborne spôsobilým športovým odborníkom, ktorý bude musieť na požiadanie preukázať doklad o odbornej spôsobilosti. Dokladom o odbornej spôsobilosti bude doklad o absolvovanom štúdiu, napr. diplom, osvedčenie a podobne, alebo doklad o úspešne vykonanej odbornej skúške.

Zákon normuje aj možnosti monitorovania športového odborníka pri výkone jeho činnosti. Zároveň zákon stanovuje, že podmienkou na výkon činnosti športového odborníka sa považuje bezúhonnosť.

K § 8 - 9

Športová organizácia ako právny pojem zavedený návrhom zákona o športe, ktorý zastrešuje všetky dnes aktuálne a existujúce subjekty v športe zákonodarca zvolil v nadväznosti na snahu o liberalizáciu právnych foriem subjektov, ktoré tvoria športovú obec ako celok. Športová organizácia preto pre účely návrhu zákona o športe vytvára právny rámec, právny základ

všetkých ostatných foriem subjektov v športe v rozsahu právnických osôb. Oprávnenie vykonávať športovú činnosť ako športová organizácia vzniká dňom zápisu údajov o tejto právnickej osobe do registra. Cieľom zákonodarcu je, aby každá športová organizácia bola v informačnom systéme športu (ďalej aj „ISŠ“) bez ohľadu na to, či bude prijímateľom verejných prostriedkov. Pri nesplnení povinnosti registrácie športovej organizácie do registra právnických osôb v športe sa táto nebude považovať za športovú organizáciu (ustanovenie § 8 ods. 2).

Dôležité vzhľadom na zvolený liberalizačný princíp návrhu zákona o športe vo vzťahu k právnym formám subjektov v športe je podstata, že športovou organizáciou je právnická osoba. Toto ustanovenie vytvára právny základ pre tú skutočnosť, že v športe bude môcť byť za športovú organizáciu považované množstvo subjektov, ktoré už dnes reálne vykonávajú športovú činnosť, ale podľa aktuálneho zákona o športe č. 300/2008 Z. z. sa napr. za športový klub, príp. športový zväz nepovažujú (združenia fyzických osôb, neziskové organizácie a pod.)

Svoj základ teda môžu športové organizácie odvodzovať od statusu právnickej osoby, nie len od statusu občianskeho združenia prípadne obchodnej spoločnosti založenej za účelom iným ako je podnikanie. Normatívnym základom teda bude predovšetkým ustanovenie § 18 OZ. Návrh zákona súčasne ustanovuje, že za športovú organizáciu sa nepovažuje orgán verejnej správy. Veľmi podstatným opatrením zákonodarcu je ustanovenie výkonu právomoci nad osobami s jej príslušnosťou (ustanovenie § 3 písm. k), pričom dôsledok tohto opatrenia zakladá možnosť disciplinárneho a iného pôsobenia športových organizácií na svojich členov. Návrh zákona zavádza taktiež povinnosť viesť zoznam - zdrojovú evidenciu osôb s jej príslušnosťou. Návrh zákona ustanovuje niektoré špecifické povinnosti športovej organizácie ktorá sa stane prijímateľom verejných prostriedkov.

Novou povinnosťou športových organizácií s právnou formou občianskych združení, ktoré sa stanú prijímateľom verejných financií je povinnosť vyberať od svojich členov členské. Podľa názoru zákonodarcu to je legitímny nástroj, ktorý dokáže motivovať členov športových organizácií byť aktívne zapojení do jej činnosti, a zúčastňovať sa jej aktivít. Je samozrejmé, že športové organizácie si môžu výšku členského upraviť podľa svojho uváženia.

Zákon zavádza aj zvýšené nároky pre kvalitu činnosti štatutárnych orgánov všetkých športových organizácií (ustanovenie § 8 ods.9). Náležitá starostlivosť je vlastná pre činnosť štatutárnych orgánov obchodných spoločností, no nie je zákonmi stanovená pre ostatné typy právnických osôb, ktoré sa v zmysle návrhu zákona o športe môžu považovať za športové organizácie. Pri plnení úloh musia štatutárne orgány využívať a zohľadňovať dostupné informácie týkajúce sa výkonu ich právomocí a pôsobnosti, stanoviská kontrolóra športovej organizácie, ktorej je športová organizácia členom a odborných orgánov tejto športovej organizácie. Takýmto prístupom by sa mala zvýšiť aj právna istota členov športových organizácií, nakoľko ak sa štatutárne orgány od ich stanoviska napr. kontrolóra odchýlia, sú povinní svoje rozhodnutie alebo postup zdôvodniť a zverejniť spolu s príslušným stanoviskom.

Hospodárenie športovej organizácie upravuje možnosť dosahovať výkonom činnosti súvisiacej s výkonom športovej činnosti príjem. Je to faktické zavedenie možnosti pre športové kluby vo forme obchodných spoločností podnikať, a pre ostatné formy športových organizácií (ako napr.

občianske združenia) dosahovať príjem. Túto možnosť dnes platný a účinný zákon o športe č. 300/2008 Z. z. neumožňoval.

Detailnejšie povinnosti ekonomického charakteru a charakteru správy a riadenia sú ustanovené v ustanovení § 9 a 10 návrhu zákona, ktorých prioritným cieľom je stransparentnenie správy a riadenia všetkých športových organizácií v športe. Na základe uvedeného športová organizácia, ktorá je prijímateľom verejných prostriedkov, je povinná vypracovať (i) výročnú správu o činnosti a (ii) správu o hospodárení. Minimálne vlastnosti účtovnej závierky a výročnej správy sú stanovené pre tie športové organizácie, ktorých (i) príjem verejných prostriedkov v účtovnom roku, za ktorý je ročná účtovná závierka zostavená, presiahne 100 000 eur, (ii) všetky príjmy športovej organizácie v účtovnom roku, za ktorý je ročná účtovná závierka zostavená, presiahne 400 000 eur alebo (iii) tak ustanovuje osobitný predpis. Čo musí obsahovať výročná správa ustanovuje návrh zákona v ustanovenie § 9 ods. 6 návrhu zákona.

K § 10

Predkladaný návrh zákona upravuje aj otázky zvýšenia úrovne správy a riadenia športových organizácií. Športová organizácia, ktorá je prijímateľom verejných prostriedkov v zmysle návrhu zákona je povinná (i) vytvárať podmienky na nezávislý výkon vnútornej kontroly a (ii) zriadiť a obsadiť funkciu kontrolóra. Druhú povinnosť má športová organizácia len v prípade, ak jej príjem z prostriedkov zo štátneho rozpočtu za dve bezprostredne po sebe nasledujúce účtovné obdobia presiahol 50 000 eur ročne, najneskôr do 30. júna nasledujúceho rok. Povinnosť mať obsadenú funkciu kontrolóra platí počas celého obdobia, počas ktorého je športová organizácia prijímateľom prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

K § 11 - 14

Každá športová organizácia, ktorá je prijímateľom verejných prostriedkov, je povinná v rámci zabezpečenia účinného systému vnútornej kontroly v športovej organizácii v zmysle ustanovenia § 10 zriadiť a personálne obsadiť funkciu kontrolóra, to v prípadoch, ak jej príjem z prostriedkov zo štátneho rozpočtu za dve bezprostredne po sebe nasledujúce účtovné obdobia presiahol 50 000 eur ročne, a to najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka. Aj v prípade, ak by výška príjmu prostriedkov zo štátneho rozpočtu určujúca povinnosť zriadenia funkcie kontrolóra nebola športovou organizáciou presiahnutá, nevylučuje to možnosť športovej organizácie dobrovoľne zriadiť túto funkciu. Úmyslom zákonodarcu bolo prostredníctvom zriadenia funkcie kontrolóra vytvoriť predpoklady pre nezávislý výkon vnútornej kontroly športovej organizácie vo vzťahu k nakladaniu s prostriedkami štátneho rozpočtu, ktoré jej boli poskytnuté. Športová organizácia, ktorá je povinná zriadiť a obsadiť funkciu kontrolóra, je povinná mať zriadenú a obsadenú túto funkciu počas obdobia, v ktorom je prijímateľom prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Kontrolór bol zákonom začlenený do štruktúry orgánov športovej organizácie ako jej najvyšší kontrolný orgán. Z tohto dôvodu je potrebné upozorniť na povinnosť športových organizácií, ktoré musia mať v zmysle tohto zákona ustanoveného kontrolóra a ktoré nemajú zákonnú povinnosť mať zriadený kontrolný orgán (napr. občianske združenia), upraviť svoje zakladajúce dokumenty takým spôsobom, aby bol v systéme orgánov takejto športovej organizácie kreovaný

tento kontrolný orgán. Ak má športová organizácia (ktorá je povinná mať zriadenú funkciu kontrolóra) v súlade so svojím zakladajúcim dokumentom zriadený kontrolný orgán (napríklad revízor neziskovej organizácie), tento orgán plní ex lege taktiež úlohy kontrolóra podľa tohto zákona. V prípade kolektívnych kontrolných orgánov, akým je napríklad dozorná rada neziskovej organizácie alebo spoločnosti s ručením obmedzeným, vykonáva predseda tohto kolektívneho orgánu ex lege funkciu kontrolóra.

V mechanizme voľby/ustanovenia a odvolania kontrolóra najvyšším orgánom športovej organizácie (napr. valným zhromaždením, snemom a pod. v prípade občianskeho združenia, správnu radou neziskovej organizácie, valným zhromaždením spoločnosti s ručením obmedzeným), v nezlučiteľnosti funkcie kontrolóra s výkonom funkcie v štatutárnom orgáne, výkonnom orgáne, disciplinárnom orgáne a orgáne na riešenie sporov športovej organizácie, v ktorej funkciu kontrolóra vykonáva a v spôsobe ustanovenia funkčného obdobia kontrolóra odlišného od funkčného obdobia najvyššieho výkonného orgánu športovej organizácie sa prejavujú dva základné atribúty tohto kontrolného orgánu - transparentnosť voľby/odvolania kontrolóra a nezávislosť výkonu kontroly.

S cieľom zabezpečiť, aby funkciu kontrolóra vykonávali len kvalifikované osoby, zákonodarca ustanovil v ustanovení § 12 podmienky a kvalifikačné predpoklady pre výkon tejto funkcie. S prihliadnutím na charakter úloh kontrolóra bola medzi kvalifikačné predpoklady zahnutá podmienka príslušného stredoškolského resp. vysokoškolského vzdelania v kombinácii s výkonom praxe v organizovaní, riadení alebo v správe športu. Pod podmienkou naplnenia štvorročnej praxe v organizovaní, riadení alebo správe športu zákonodarca upustil od nevyhnutnosti dosiahnutia konkrétneho vzdelania.

Ďalším základným predpokladom pre výkon funkcie kontrolóra je získanie tzv. odbornej spôsobilosti kontrolóra prostredníctvom úspešného absolvovania skúšky. Táto povinnosť bola zákonodarcom ustanovená predovšetkým s prihliadnutím na charakter a povahu úloh, činností a kompetencií, ktoré kontrolórovi športu prislúchajú. Zákonodarca tak zároveň vytvoril predpoklad, že kontrolu nakladania s verejnými prostriedkami budú vykonávať len osoby s potrebnými a nevyhnutnými vedomosťami z oblasti práva, ekonómie, ekonomiky a problematiky športovej obce. S prihliadnutím na neustály vývoj právnych predpisov a dynamiku vzťahov v oblasti športu bola taktiež stanovená povinnosť kontrolóra (počas výkonu jeho funkcie) preukazovať svoju odbornú spôsobilosť, a to každé dva roky úspešným absolvovaním skúšky.

Medzi základné úlohy kontrolóra patrí predovšetkým prevenčná činnosť spočívajúca v dohľade kontrolóra športovej organizácie nad dodržiavaním právnych predpisov ako aj predpisov a rozhodnutí športovej organizácie za účelom vyvarovania sa možným sankciám, opatreniam a iným negatívnym dôsledkom spôsobeným športovej organizácii ich porušením. S cieľom dosiahnuť tento účel vykonáva kontrolór konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť pre jednotlivé orgány športovej organizácie a jej členov. Kontrolór má oprávnenie vykonávať kontrolnú činnosť aj za predchádzajúce kalendárne roky pred jeho obsadením do funkcie kontrolóra.

V ustanovení §§ 13 a 14 zákonodarca vymedzil spôsob a okruh výkonu kontroly ako aj postup kontrolóra pri zistení konkrétnych nedostatkov. Za účelom zabezpečenia rýchlej nápravy protiprávneho stavu a predídeniu nečinnosti kontrolóra zákonodarca určil kontrolórovi lehoty pre vypracovanie a zaslanie správy o kontrolnej činnosti. Kontrolór má právo na náhradu hotových

výdavkov nevyhnutne spojených s výkonom jeho funkcie. Za výkon funkcie kontrolóra môže byť kontrolórovi vyplácaná náhrada za stratu času a odmena, ktorej výšku alebo spôsob jej určenia schvaľuje najvyšší orgán športovej organizácie. Športová organizácia ako aj osoba s jej príslušnosťou podľa ustanovenia § 3 písm. k) je povinná poskytnúť kontrolórovi potrebnú súčinnosť, a to spôsobom vymedzeným v ustanovení § 14 návrhu zákona. Povinnosť súčinnosti športovej organizácie sa o. i. vzťahuje aj na zabezpečenie prístupu kontrolóra k originálom alebo overeným kópiám dokladov, písomnostiam, záznamom dát na pamäťových médiách, ich výpisom, vyjadreniam, výstupom, informáciám, dokumentom a iným podkladom súvisiacim s predmetom kontroly. Táto povinnosť súčinnosti sa uplatňuje aj vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi športu.

K § 15

Je dôležité upozorniť, že definovanie a úprava športového klubu v ustanovení § 15 nie je úplná, ale status a zákonnú úpravu športového klubu je potrebné vnímať pod váhou systematiky návrhu zákona, a pod váhou úpravy subjektov v športe ako celku. Prioritne je preto potrebné poukázať na to, že športový klub je športovou organizáciou v zmysle zákona (ustanovenie § 8), z čoho plynie základné východisko, že športový klub je právnická osoba (je teda logické, že športovým klubom môže byť právnická osoba v zmysle ustanovenia § 18 ods. 2 OZ). Práve na tomto mieste sa odzrkadlila snaha zákonodarcu liberalizovať právne formy existencie športových klubov. Aktuálny zákon o organizácii a podpore športu síce v ustanovení § 9 ods. 1 ustanovuje, že športový klub je právnická osoba „založená na vykonávanie športu a na účasť v športových súťažiach organizovaných národným športovým zväzom, ktorého je členom, alebo medzinárodným športovým zväzom“, no v nasledujúcom odseku ustanovuje, že športový klub môže byť založený ako občianske združenie alebo obchodná spoločnosť založená za účelom iným ako je podnikanie. To spôsobovalo mnohé praktické komplikácie, kedy športovú činnosť vykonávali ako športové kluby aj záujmové združenia fyzických osôb, školy ako účastníci školských a univerzitných súťaží, či školské oddiely - teda školské súťažné subjekty výkonu športu a pod. Liberalizáciou právnej úpravy statusu športového klubu došlo k rozšíreniu právnych foriem športových klubov, a to v rozsahu všetkých možných podôb právnických osôb, čo môže športovej obci a jej predstaviteľom zásadne napomôcť pri ich snahách o výkon športovej činnosti zastrešenej subjektom s právnou subjektivitou, či prípadne aj bez nej v rozsahu ods. 2. V rozšírení právnych foriem športového klubu išiel zákonodarca ešte ďalej, nakoľko v ustanovení § 15 ods. 2 ustanovuje, že za športový klub sa považuje aj združenie osôb na základe zmluvy o združení podľa OZ (§§ 829-841). Toto ustanovenie predkladaného zákona je reakciou na mnohé mestské, krajské či iné súťaže, v ktorých súťažia tímy zložené z fyzických osôb bez žiadnej právnej formy, často vystupujúce navonok „riaditeľom družstva“ či iným na to povereným členom. Predkladateľ návrhu zákona považoval za potrebné zastrešiť aj tieto oblasti výkonu športovej činnosti a inštitucionalizovať takéto zoskupenia, pričom nepovažoval za vhodné stanovovať pre tento typ výkonu športu právnou subjektivitu, ale ponechať tieto vzťahy medzi členmi týchto zoskupení v zmluvnej rovine.

Ak je športový klub považovaný podľa ustanovenia § 15 ods. 1 za športovú organizáciu, potom musí platiť (v zmysle ustanovenia § 8 ods. 1), že predmetom činnosti alebo cieľom činnosti športového klubu je športová činnosť. Túto je potrebné chápať v zmysle jej definície v ustanovení § 3 písm. a) ako vykonávanie, organizovanie, riadenie, správa, podpora alebo rozvoj

športu. Ak zákonodarca pristúpil v ustanovení § 15 aj k definovaniu ďalších aktivít športového klubu, mal tým za cieľ prakticky tieto aktivity rozšíriť a zvýrazniť, aké špecifické postavenie má športový klub mimo výkonu športovej činnosti v zmysle jej definície. Za tieto špecifické aktivity športového klubu zákonodarca považuje (i) vytváranie vhodných podmienok na vykonávanie športu, (ii) organizovanie súťaží a (iii) príprava a účasť jednotlivcov alebo družstiev v súťaži.

Zákonom sa stanovuje povinnosť športového klubu zabezpečiť povinnú lekársku prehliadku športovcovi s príslušnosťou ku športovému klubu v zmysle ustanovenia § 5 ods.7, to minimálne raz za rok podľa druhu a úrovne vykonávaného športu.

Predkladaný návrh zákona ustanovuje aj zákaz majetkového prepojenia športových klubov (či fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré sú účastníkmi – spoločníkmi v športových kluboch, v ktorých majú majetkovú účasť), ktorých družstvá dospelých alebo dospelí jednotlivci pôsobia v rovnakých športových súťažiach. Toto zákonné opatrenie je reakciou zákonodarcu na čoraz častejšie sa objavujúce zákazy „viacnásobného vlastníctva“ športových klubov naprieč viacerými športmi, pričom tento zákaz povýšil na zákaz zákonný. Jeho existencia je odôvodnená ochranou integrity športu a ochranou integrity súťaží.

Športové kluby sú subjektmi, ktorých sa vo veľkej miere dotkne opatrenie zákonodarcu ustanovené v ustanovení § 5 ods. 1 a nasl. Za týmto účelom je potrebné stanoviť, že výchovné predstavuje náklady športového klubu na prípravu a výchovu športovca; ak sa športovec pripravoval v družstve, výchovné zohľadňuje aj náklady na prípravu družstva. Do výchovného sa podľa názoru predkladateľa nemajú započítavať náklady, úhradu ktorých vykonal alebo zabezpečil športovec, zákonný zástupca športovca, alebo jeho iná blízka osoba. Výchovné sa uhrádza pri zmene klubovej príslušnosti športovca do dovŕšenia 23 rokov veku športovca, ak športovec neuzavrie skôr svoju prvú zmluvu o profesionálnom vykonávaní športu. Uvedené ustanovenie prirodzene vytvára predpoklady, aby si športové zväzy mohli upraviť úhradu výchovného nad stanovenú hranicu 23 rokov.

K § 16 - 23

Bez ohľadu na skutočnosť, že návrh zákona upravuje predovšetkým „národný športový zväz“ ako národného predstaviteľa športu, zákonodarca nemohol vylúčiť možnosť zakladania a vzniku športových zväzov bez charakteristiky národného športového zväzu. Je to prejav ústavne garantovaného práva združovať sa, pričom subjektom združovania sa nemôžu byť kladené minimálne podmienky, iba za splnenia ktorých sa môžu v oblasti športu spojiť a vykonávať konkrétne činnosti. Je preto viac ako zrejmé, že ak ustanovenie § 8 návrhu zákona upravujúci športovú organizáciu ustanovuje, že športová organizácia je právnická osoba, no zároveň v ustanovení § 3 písm. m) ustanovuje povinnú právnu formu športového zväzu je zrejmé, že tento môže byť založený iba v právnej forme občianskeho združenia.

Predkladaný návrh zákona o športe pristupuje k úprave národného športového zväzu komplexnejšie, ako je tomu v prípadoch ostatných športových organizácií. Je to z dôvodu, že systematickou úpravou športových organizácií v návrhu zákona je národný športový zväz národným predstaviteľom konkrétneho športu.

Zákon ustanovuje, že národný športový zväz je športový zväz, ktorý je uznaný ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Kvalitatívnymi podmienkami jeho existencie sú nasledovné hmotnoprávne skutočnosti:

je členom medzinárodnej športovej organizácie s celosvetovou pôsobnosťou pre príslušný šport vykonávajúci výlučnú pôsobnosť pre tento šport na území Slovenskej republiky,

má najmenej desať aktívnych športových klubov registrovaných v registri právnických osôb v športe a najmenej 200 aktívnych športovcov registrovaných za športový klub v registri fyzických osôb v športe,

organizuje celoštátnu súťaž dospelých a celoštátnu súťaž mládeže najmenej dva tri po sebe nasledujúce roky,

zabezpečuje výber a prípravu športovcov do športovej reprezentácie a ich účasť na medzinárodných súťažiach a

zabezpečuje starostlivosť o talentovaných športovcov.

Ustanovenie § 16 ods. 2 ustanovuje ďalšie činnosti, ktoré musí národný športový zväz vykonávať, aby mohol požívať status národného predstaviteľa športu. Špecifické povinnosti národného športového zväzu sú stanovené v ustanovení § 17 ods. 2 návrhu zákona. Medzi najdôležitejšie z nich patrí povinnosť národného športového zväzu mať stanovy v súlade s ustanovením § 19 až 23 návrhu zákona, ak predpisy medzinárodnej športovej organizácie, ktorej je národný športový zväz členom, neustanovujú inak. Za týmto účelom musia byť ustanovenia stanov národného športového zväzu týkajúce sa orgánov národného športového zväzu, zasadnutí týchto orgánov, konfliktu záujmov medzi jednotlivými orgánmi, rozhodnutí orgánov národného športového zväzu a volieb do týchto orgánov v súlade s ustanoveniami § 19 až 23 návrhu zákona.

Špecifickou povinnosťou národného športového zväzu je aj povinnosť vynuocovať povinnosť športového klubu podľa ustanovenia § 15 ods. 3 návrhu zákona (zabezpečiť, aby sa profesionálny športovec a amatérsky športovec s jeho príslušnosťou vykonávajúci šport, ktorý je založený na fyzickej aktivite, najmenej raz ročne podrobil lekárskej preventívnej prehliadke podľa druhu a úrovne vykonávaného športu) v disciplinárnej rovine. Povinnosť zapracovať do predpisov národného športového zväzu pravidlá Svetového antidopingového programu, opatrenia proti manipulácii priebehu a výsledkov súťaží a iné pravidlá a opatrenia proti negatívnym javom v športe vyplývajúce z medzinárodných predpisov a rozhodnutí sa javí ako logické nadviazanie na existenciu týchto medzinárodných predpisov, ktorých implementácia do konkrétnych športov aj na území Slovenskej republiky nadobúda na opodstatnenosti.

V súvislosti s pozíciou národného športového zväzu je logické, že práve národný športový zväz v záujme ochrany integrity športu môže svojím predpisom ustanoviť pravidlá a obmedzenia v súvislosti s (i) prechodom alebo prevodom práva súťaženia medzi športovými klubmi a (ii) zmeny právnej formy športových organizácií ako účastníkov súťaže, ktorej je organizátorom, ako aj možnosť zavedenie pravidiel a obmedzení korigujúcich právo športovca ustanovené v ustanovení § 5 ods. 1. Tieto obmedzenia však musia byť do vnútorných predpisov národného športového zväzu zavedené v súlade s ustanovením § 5 ods. 3 a ods. 4 návrhu zákona.

Možnosť národného športového zväzu za účelom práce s reprezentáciou Slovenskej republiky zakladať, alebo nadobudnúť podiel v obchodných spoločnostiach upravuje ustanovenie § 18 ako osobitosti hospodárenia národných športových zväzov. Vlastnícka štruktúra takýchto obchodných spoločností je v zmysle predkladaného návrhu zákona nastavená dvojakým spôsobom, a to: (i) národný športový zväz je zakladateľom obchodnej spoločnosti alebo jej jediným spoločníkom, alebo (ii) spoločníkom, pričom ďalším spoločníkom môže byť len štát, vyšší územný celok, prípadne obec. Prevod obchodného podielu alebo akcií na tretie osoby je vylúčený, pričom zákon normuje aj použitie zisku, alebo podielu na zisku takejto obchodnej spoločnosti. Je prirodzené, že podiel na zisku v takejto spoločnosti môže byť použitý len na primárne úlohy národného športového zväzu, teda (i) organizuje celoštátnu súťaž dospelých a celoštátnu súťaž mládeže najmenej tri po sebe nasledujúce roky, (ii) zabezpečuje výber a prípravu športovcov do športovej reprezentácie a ich účasť na medzinárodných súťažiach a (iii) zabezpečuje starostlivosť o talentovaných športovcov (ustanovenie § 18 ods.2).

V stanovách národného športového zväzu musí byť taktiež obsiahnutý tzv. kľúč delegátov. Kľúč delegátov musí zohľadňovať (i) počet športovcov alebo počet družstiev športovej organizácie a úroveň súťaže, v ktorej súťaží a (ii) územný princíp, ak je určený v stanovách národného športového zväzu.

Základné pravidlá fungovania, správy a riadenia národného športového zväzu, ktoré má národný športový zväz povinnosť zahrnúť do znenia svojho zakladajúceho dokumentu sú obsiahnuté v ustanovení § 19. Zákonodarca považoval za potrebné inkorporovať tieto minimálne pravidlá fungovania do návrhu zákona, nakoľko autonómia športovej obce mnohokrát prinášala značné rozdiely v kvalite a fungovaní, voľbách do orgánov, či mechanizmoch správy a riadenia v rôznych športových zväzoch. Prijatím predkladaného zákona o športe by v tomto rozsahu došlo k unifikácii týchto minimálnych pravidiel správy a riadenia národných predstaviteľov športov na Slovensku, čo je v dnešnej situácii nutné považovať za pozitívum.

Ustanovenie § 20 upravuje konflikt záujmov, tak, aby bola zabezpečená nezlučiteľnosť výkonu funkcie v (i) kontrolnom orgáne s výkonom funkcie vo výkonnom orgáne, disciplinárnom orgáne, orgáne na riešenie sporov, alebo v licenčnom orgáne, (ii) štatutárnom orgáne alebo vo výkonnom orgáne národného športového zväzu alebo jeho člena s výkonom funkcie v štatutárnom orgáne alebo vo výkonnom orgáne dodávateľa tovarov alebo služieb pre národný športový zväz alebo jeho člena.

Základné pravidlá pre zasadnutia orgánov národného športového zväzu sú zákonodarcom upravené v ustanovení § 21, na ktoré nadväzujú pravidlá pre prijímanie rozhodnutí národného športového zväzu v ustanovení § 22. V rozsahu zákonnej regulácie prijímania rozhodnutí národného športového zväzu je dôležité zavedenie povinnej, kvalifikovanej väčšiny hlasov najvyššieho orgánu národného športového zväzu v prípadoch, ak dochádza k (i) zmene stanov, (ii) reorganizácii súťaží, (iii) schvaľovaniu uzatvorenia zmluvných vzťahov nad hodnotu ustanovenú stanovami, (iv) vytvorenie obchodnej spoločnosti podľa ustanovenia § 18 ods. 1 alebo a (v) vytvorenie inej obchodnej spoločnosti, ktorej spoločníkom alebo akcionárom je národný športový zväz.

Voľby do orgánov národného športového zväzu sú upravené v ustanovení § 23. Prevenčným mechanizmom je podľa názoru zákonodarcu inštitút „nezávislého pozorovateľa“ (ustanovenie § 23 ods. 3). Svoje zistenia o príprave, priebehu a výsledku volieb v písomnej správe, v ktorej

uvedie zistené nedostatky a porušenia právnych predpisov, predpisov alebo rozhodnutí národného športového zväzu. Na zistené nedostatky a porušenia je povinný upozorniť volebnú komisiu a kontrolóra bezodkladne po ich zistení. Správa nezávislého pozorovateľa je prílohou zápisnice z volieb. Náklady na jeho účasť pri voľbách znáša samotný národný športový zväz.

Národné športové zväzy sú povinné dať svoje stanovy (ako aj predpisy upravujúce disciplinárne konanie a konanie o sporoch, ktoré uskutočňujú ich orgány) do súladu s týmto zákonom do šiestich mesiacov od jeho účinnosti.

K § 24 - 26

Medzi športové organizácie zaraďuje návrh zákona aj Národnú športovú organizáciu. Ide o multišportové športové organizácie, ktoré sa v zmysle zákona stávajú partnerom pre štát v rozsahu riadenia a správy širšieho okruhu športových vzťahov ako v prípade národných športových zväzov, či športových zväzov.

V zmysle zákona ňou je (i) Slovenský olympijský výbor, (i) Slovenský paralympijský výbor a (iii) iná športová organizácia uznaná ministerstvom školstva, ktorá je členom medzinárodnej športovej organizácie s celosvetovou pôsobnosťou najmenej dva roky, vykonávajúca výlučnú pôsobnosť na území Slovenskej republiky pre deaflympijský šport, šport špeciálnych olympiád, vysokoškolský šport, školský šport, šport pre všetkých alebo pre inú oblasť športu.

Ustanovenie § 25 definuje postavenie a úlohy Slovenského olympijského výboru v súlade s obsahom Olympijskej charty, ustanovenie § 26 postavenie a úlohy Slovenského paralympijského výboru ako národných športových organizácií, pričom Slovenský paralympijský výbor, okrem toho, že zastrešuje slovenský paralympijský šport ako člen Medzinárodného paralympijského výboru, je na rozdiel od Slovenského olympijského výboru aj národným športovým zväzom pre viaceré uznané paralympijské športy.

Prirodzene, vzhľadom na ustanovenie § 24 ods. 1 zákona, národnou športovou organizáciou sa môže stať aj iná športová organizácia. Platí to na základe uznania ministerstvom školstva, pričom táto musí spĺňať minimálne kvalitatívne nároky v zmysle zákona, teda (i) byť členom medzinárodnej športovej organizácie s celosvetovou pôsobnosťou najmenej tri roky, a (ii) vykonávať výlučnú pôsobnosť na území Slovenskej republiky pre deaflympijský šport, vysokoškolský šport, školský šport, šport pre všetkých alebo pre inú oblasť športu.

K § 27 - 28

Zákon ustanovuje podmienky, za ktorých môžu fyzické a právnické osoby používať olympijskú a paralympijskú symboliku. Súhlas na používanie symboliky udeľuje Medzinárodný olympijský výbor, alebo Slovenský olympijský výbor v prípadoch symboliky olympijskej, a v prípadoch symboliky paralympijskej je to Medzinárodný paralympijský výbor, prípadne Slovenský paralympijský výbor.

V ustanovení § 28 sa normujú zakázané spôsoby používania symboliky, pričom osoba, ktorá neoprávnené použije symboliku, zodpovedá za škodu, ktorú tým spôsobila. Na konanie v týchto veciach bude v rámci sporovej agendy vecne príslušný civilný súd. Neoprávnené používanie chránenej olympijskej a paralympijskej symboliky, ktorá je uvedená v prílohe zákona, bude posudzované ako priestupok, resp. ako správny delikt, o ktorom bude rozhodovať okresný úrad.

K § 29 - 30

Návrh zákona upravuje základné otázky športovej reprezentácie, teda normuje právny rámec reprezentácie Slovenskej republiky.

V uvedených ustanoveniach návrhu zákona o športe zákonodarca upravuje podmienky športovej reprezentácie Slovenskej republiky. Ustanovuje, že športová reprezentácia je účasť športového reprezentanta na významnej súťaži vrátane prípravy na túto súťaž podľa plánu prípravy schváleného národným športovým zväzom. Športovým reprezentantom v zmysle ods. 2 je občan Slovenskej republiky, ktorý bol nominovaný ako športovec za člena športovej reprezentácie národným športovým zväzom alebo inou športovou organizáciou, ktorej toto oprávnenie vyplýva z medzinárodných športových pravidiel, predpisov alebo rozhodnutí. Súčasťou športovej reprezentácie sú však aj členovia realizačného tímu a iné osoby, ktoré nominuje príslušná športová organizácia.

Právny vzťah pri výkone športovej reprezentácie, teda pri reprezentovaní Slovenskej republiky medzi reprezentantom a športovou organizáciou (národným športovým zväzom) môže byť upravený (i) zmluvou o profesionálnom vykonávaní športu, (ii) zmluvou o amatérskom vykonávaní športu. Je logické, že ak sa fyzická osoba - športovec stane súčasťou športovej reprezentácie, športová organizácia ktorá ho do reprezentácie nominovala môže športovca zaväzovať k špecifickým aktivitám. V súlade s ustanovením 29 ods. 6 návrhu zákona, člen športovej reprezentácie je v tomto rozsahu povinný rešpektovať záväzky športovej organizácie, ktorá ho nominovala za člena športovej reprezentácie, súvisiace s používaním a zhodnotením jeho osobnostných práv, ak sa nedohodnú inak. Toto obmedzenie trvá najviac do uplynutia jedného roka odo dňa jeho poslednej účasti na významnej súťaži.

Súčasťou športovej reprezentácie sú v zmysle návrhu zákona aj členovia realizačného tímu a iné osoby nominované národným športovým zväzom alebo inou športovou organizáciou, ktorej toto oprávnenie vyplýva z medzinárodných športových pravidiel, predpisov alebo rozhodnutí.

Úlohy súvisiace so športovou reprezentáciou môžu byť z príslušnej športovej organizácie prenesené na inú právnickú osobu, to v súlade s ustanovením § 18. Príprava a účasť športového reprezentanta na významnej súťaži a účasť členov realizačných tímov na významnej súťaži sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme,) na ktorý sa poskytuje pracovné voľno.

Odmena za športovú reprezentáciu je upravená v ustanovení § 30 návrhu zákona a patrí príslušnej športovej organizácii, ktorá športového reprezentanta na konkrétnu súťaž nominovala, čo však neplatí v prípadoch, ak organizátor súťaže výslovne stanovil a definoval predmetnú odmenu ako odmenu pre športovcov. Zákon zároveň stanovuje povinný odvod športovou organizáciou – prijímateľom takejto odmeny vo výške 5% vo vzťahu k na to oprávneným subjektom v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 návrhu zákona.

Finančné zabezpečenie športovej reprezentácie spočívajúce v zabezpečení prípravy a účasti športovej reprezentácie na medzinárodnej súťaži sú výdavkom športovej organizácie, ktorá športovca nominovala a nepovažujú sa za príjem osôb, ktoré sú členmi športovej reprezentácie.

K § 31 - 50

Zmluvné vzťahy

Návrh zákona o športe zavádza novú systematiku záväzkových vzťahov v športe, pričom zavádza viaceré - pre dnes už na základe jeho špecifik typické - zmluvné typy. Zákonodarca sa týmto krokom snažil reflektovať tú skutočnosť, že pred účinnosťou návrhu zákona sa na úpravu vzťahov v športe využívali predovšetkým nepomenované zmluvy uzatvárané na obchodnoprávnom základe (ustanovenie § 269 ods. 2 ObZ), prípadne na občianskoprávnom základe (ustanovenie § 51 OZ) - prirodzene, mimo zmluvných režimov športovcov v rezortných strediskách. To prinášalo do týchto vzťahov mnohokrát nerovnovážne postavenie zmluvných partnerov, pričom táto zmluvná asymetria bola viditeľná predovšetkým v zmluvách medzi športovcami a športovými klubmi. Koncepciou zmluvných typov s ktorými prichádza návrh zákona o športe reflektuje vnímanie športovcov na rôznych kvalitatívnych úrovniach výkonu športovej činnosti. Predkladaným zákonným textom sa predkladateľ snažil spomínanú zmluvnú asymetriu vyrovnávať. Na základe uvedeného je formulovaná aj povinnosť športovej organizácie povinne oboznámiť športovca s právami a povinnosťami, ktoré pre neho vyplývajú zo zmluvného vzťahu.

Špecificky je upravená aj spôsobilosť športovca mať v zmluvných vzťahoch v zmysle zákona o športe práva a brať na seba povinnosti. Spôsobilosť športovca mať v zmluvných vzťahoch podľa tohto zákona práva a povinnosti ako zamestnanec a spôsobilosť vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať tieto práva a brať na seba tieto povinnosti, ak v odseku 4 nie je ustanovené inak, vzniká dňom, keď športovec dovŕši 15 rokov veku; zamestnávateľ však nesmie dohodnúť ako deň začatia vykonávania športu deň, ktorý predchádzal dňu, keď fyzická osoba skončí povinnú školskú dochádzku.

Právny režim zmlúv v zmysle navrhovaného znenia zákona sa spravuje podľa povahy subjektov právneho vzťahu, teda občianskoprávnym, prípadne obchodnoprávnym režimom.

K § 31

Zákon zavádza aj úpravu „predzmluvných vzťahov“, pričom v ich rozsahu stanovuje špecifické práva a povinnosti pre subjekty, ktorých aktivita smeruje k uzatvoreniu konkrétneho zmluvného typu podľa návrhu zákona - zmluvy o profesionálnom výkone športu. Je prirodzené, že všetky ostatné zákonné predpoklady kontraktačného procesu - napr. výkladu vôle, náležitosti uzatvárania zmluvy ako takej sa budú subsidiárne spravovať občianskym zákonníkom ako generálnym súkromnoprávnym predpisom. V rozsahu možnosti uzatvárania zmlúv podľa zákona o športe je dôležité, že zákon zavádza špecifickú „spôsobilosť športovca na právne úkony“, keďže umožňuje športovcovi, ktorý dovŕši 15 rokov veku vstupovať do právnych vzťahov. Pred

dovŕšením 15 rokov veku ťportovca bude uzatvárať zmluvu so ťportovou organizáciou za ťportovca jeho zákonný zástupca.

Predkladateľ návrhu zákona považuje taktiež za potrebné stanoviť jasné pravidlá pre uzatváranie zmlúv ťportovcami vo veku od 15 do 18 rokov, to minimálne v rozsahu informovanosti ich zákonných zástupcov o takýchto právnych úkonoch ťportovcov. Na základe uvedeného zákona zavádza znenie, že na uzatvorenie písomnej zmluvy so ťportovcom od 15 do 18 rokov veku sa vyžaduje vyjadrenie zákonného zástupcu ťportovca formou podpisu na zmluve alebo na samostatnej listine, ktorá je súčasťou zmluvy.

V ods. 4 predmetného ustanovenia sa zakazujú ustanovenia zmlúv, ktoré by akýmkoľvek spôsobom obmedzovali činnosť ťportovca alebo ťportového odborníka po skončení ich zmluvného vzťahu s konkrétnou ťportovou organizáciou. Prirodzene, obmedzenia týkajúce sa možnosti prestupov, či iných foriem zmien klubovej príslušnosti ťportovca môže byť predpismi národného ťportového zväzu obmedzovaná tak, ako je tomu aj dnes (napr. úprava prestupových období, maximálneho počtu prestupov v jednom hrácom období a pod.).

Návrh zákona zavádza taktiež zákaz ustanovení zmlúv, ktoré by zakazovali niektoré zo zmluvných strán akýmkoľvek ustanovením zmluvy obmedziť ťportovú činnosť a jej vykonávanie po skončení zmluvného vzťahu.

K § 32 - 33

Základným zákonným rámcom pre profesionálne vykonávanie ťportu v zmysle návrhu zákona je ustanovenie § 4, ako aj ustanovenia §§ 32 - 46. V ustanovení § 32 stanovuje predkladateľ návrhu zákona základné povinnosti ťportovca, a v ustanovení § 33 základné povinnosti ťportovej organizácie. Tieto povinnosti musia ťportovec a ťportová organizácia premietnuť do zmluvného dojednania, ktorým charakterizujú svoj vzájomný vzťah. Zvoleným znením predkladateľ návrhu zákona vyvinul snahu o definovanie základného rámca vzájomných povinností, ktoré majú vyplývať zo zmluvnej spolupráce ťportovca a ťportovej organizácie v rozsahu profesionálneho výkonu ťportovej činnosti. Prirodzene, predpokladá sa, že sa v tomto prípade bude jednať o ťportovca, ktorý vykonávanou ťportovou činnosťou splňa znaky závislej práce, teda v zmysle ustanovenia § 4 ide o zamestnanca.

K § 34

V uvedenom ustanovení zákonodarca reflektuje niektoré špecifické potreby predzmluvných, negociačných rokovaní medzi ťportovou organizáciou a ťportovcom. Upravuje sa napríklad možnosť vyžadovať od ťportovca absolvovanie lekárskej prehliadky, ktorej náklady znáša ťportová organizácia, na účely overenia jeho zdravotnej spôsobilosti na vykonávanie ťportu. Je to logický dopad skutočnosti, že z pozície ťportovej organizácie je legitímne preveriť si zdravotný stav ťportovca, s ktorým plánuje vstúpiť do zmluvného vzťahu. Predkladateľ návrhu zákona zároveň stanovuje, ktoré informácie od ťportovca ťportová organizácia požadovať nemôže (ods. 2), a taktiež informácie, ktoré legitímne od ťportovca požadovať môže (ods.3).

Športovec je v zmysle návrhu zákona o športe povinný informovať športovú organizáciu o skutočnostiach, ktoré mu bránia vo vykonávaní športu, alebo ktoré by mohli športovej organizácii spôsobiť ujmu a o zmluvných vzťahoch s inými športovými organizáciami a ich trvaní. Predkladateľ návrhu zákona sa týmto ustanovením snažil preventívne predísť možným komplikáciám, kedy záväzky športovca, o ktorých športová organizácia ktorá s týmto športovcom vstupuje do zmluvného dojednanja nevedela o jeho týchto záväzkoch, čo môže následne zmariť alebo znemožniť výkon športovej činnosti športovcom, a tým môže byť narušená zmluvná stabilita predmetného vzťahu.

V prípade, ak bude zmluva o profesionálnom vykonávaní športu uzatváraná so športovcom mladším ako 15 rokov, pričom takáto potreba je reálne formulovaná viacerými športovými odvetvami - zmluvu bude uzatvárať zákonný zástupca športovca mladšieho ako 15 rokov. Odsek 6 ustanovuje aj ďalšie podmienky uzatvárania zmluvy športovcom starším ako 15 rokov.

K § 35 - 46

Profesionálneho športovca a jeho vzťah so športovou organizáciou by mala zastrešovať „zmluva o profesionálnom výkone športu“. Dotknuté subjekty sú ju povinné využiť pri zmluvnej úprave ich vzťahu vždy, ak má športová činnosť športovca, ktorú tento vykonáva pre športovú organizáciu znaky závislej práce podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 1 ods. 2 Zákonníka práce: „Závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom“). Ak teda športová činnosť vykonávaná športovcom spĺňa znaky závislej práce, stáva sa to hlavným znakom tohto vzťahu a zo vzťahu medzi športovcom a športovou organizáciou sa stáva vzťah pracovnoprávny. Návrh zákona to ustanovuje nasledujúcim znením: „Právny vzťah založený zmluvou o profesionálnom vykonávaní športu sa považuje za pracovnoprávny vzťah,“ (ustanovenie § 45 ods.1).

To znamená, že príslušná športová organizácia sa stáva zamestnávateľom, a športovec zamestnancom v zmysle Zákonníka práce, no ich práva a povinnosti v tomto vzťahu normuje len zákon o športe (Zákonník práce len v prípadoch, ktoré výslovne uvádza samotný zákon o športe). Zákon súčasne prináša jej minimálne podstatné náležitosti od ktorých sa nemôžu zmluvné strany odchyliť, ako aj demonštratívny výpočet ďalších - v športe najčastejšie sa vyskytujúcich zmluvných - podmienok, ktoré si subjekty môžu v zmluve dohodnúť (ustanovenie § 35 ods. 3 a 4). Zmluvu možno uzavrieť len na dobu určitú, maximálne však na 5 rokov (ustanovenie § 46) odo dňa jej účinnosti, ak predpisy športového zväzu neustanovujú inú dobu.

Zákon ustanovuje základné povinnosti športovca voči športovej organizácii, ako aj športovej organizácie voči športovcovi. Medzi nevyhnutné zákonné charakterizovanie vzťahu medzi profesionálnym športovcom a športovou organizáciou v zmysle tejto zmluvy patrí zákonná úprava (i) mzdy a priemerného zárobku v ustanovení § 36, (ii) pracovného času a odpočinku v ustanovení § 37.

Návrh zákona upravuje aj skončenie profesionálneho vykonávania športu (ustanovenie § 38), ktorými sú tieto skutočnosti:

uplynutím obdobia, na ktoré bola uzavretá,
smrťou športovca alebo jeho vyhlásením za mŕtveho,
zánikom športovej organizácie bez právneho nástupcu.

Toto sú prípady zániku zmluvného vzťahu medzi dotknutými stranami zo zákona ak nastanú skutočnosti, ktoré zákon predpokladá. Zákon takisto upravuje možnosti skončenie zmluvného vzťahu, ktorými sú (i) dohoda o skončení (upravená aj v ustanovení § 39 spolu s právnymi následkami), (ii) výpoveď (upravená v ustanovení § 40, pričom táto musí byť písomná a doručená druhej strane spolu s povinnosťou špecifikácie výpovedného dôvodu) a (iii) okamžité skončenie. Všetky možnosti dobrovoľného ukončenia zmluvy o profesionálnom výkone športu upravuje zákon detailnejšie, čím vytvára zákonný rámec ich využívania. Zákon obsahuje aj špecifický prípad zániku zmluvného vzťahu zo športovcom, ktorý je cudzincom.

Dôležitým je ustanovenie § 40 predkladaného návrhu zákona, v ktorom sú definované možnosti výpovede jednak zo strany športovej organizácie, ako aj zo strany športovca. Výpovedná doba je upravená v zmysle ustanovenia § 41, a to tak, že ak je daná výpoveď, zmluvný vzťah založený zmluvou o profesionálnom vykonávaní športu sa skončí uplynutím výpovednej lehoty. Výpovedná lehota je jeden mesiac, ak predpisy športového zväzu, zmluva o profesionálnom vykonávaní športu alebo kolektívna zmluva neurčujú dlhšiu výpovednú lehotu. Nemenej dôležitou je úprava okamžitého skončenia profesionálneho vykonávania športu v ustanovení § 42, to jednak zo strany športovej organizácie, ako aj zo strany športovca. Aj toto okamžité skončenie musí byť v písomnej forme a doručené druhej strane, pričom môže byť aktivované v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie dozvedeli.

Možnosti tzv. „hostovania“, či „striedavého štartu“ športovcov vykonávajúcich šport pre konkrétne športové organizácie za iné športové organizácie sú upravené inštitútom „dočasného pridelenia športovca“ v ustanovení § 43 návrhu zákona. Predkladateľ návrhu zákona považoval za nevyhnutné zachovať a zohľadniť tieto často využívané praktiky subjektov športovej obce. V tomto rozsahu ustanovuje zákon podmienku realizácie dočasného pridelenia športovca na výkon športu v podobe trojstrannej dohody, teda dohody medzi dotknutými organizáciami a športovcom. Zákonodarca mal snahu zabrániť situácii, aby o dočasnom pridelení športovca rozhodli športové organizácie bez ohľadu na skutočnú vôľu a požiadavky samotného profesionálneho športovca.

Pri úprave dovolenky a prekážok v práci v ustanovení § 44 návrhu zákona vychádzal zákonodarca zo zohľadnenia charakteristík vzťahu medzi športovou organizáciou a športovcom. Aj na základe uvedeného preto zákon uvádza, že čerpanie dovolenky určuje športová organizácia pričom zákon precizuje jej čerpanie predovšetkým v období mimo súťažnej sezóny. To však neznamena, že športová organizácia nemôže po dohode poskytnúť športovcovi dovolenku aj počas konkrétnej športovej sezóny. Poskytnutie a čerpanie dovolenky musí byť odzrkadlením oprávnených záujmov oboch zmluvných strán, predovšetkým pri zohľadnení úloh a cieľov športovej organizácie, no zároveň pri zohľadnení oprávnených záujmov športovcov. Zákon stanovuje komplexné kritériá pre určenie dovolenky. Podstatným je ustanovenie hovoriace o tom, že za obdobie dovolenky patrí zamestnancovi - športovcovi mzda. Na úpravu prekážok v práci sa vzťahuje primerane pracovnoprávna úprava.

Návrh zákona zavádza v rovine profesionálneho športu, v ktorom sú športovci považovaní za zamestnancov existenciu sociálneho dialógu v športe, teda možnosti kolektívneho vyjednávania v ustanovení § 45 predkladaného návrhu zákona. Športovci, ktorí vykonávajú šport na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu, majú právo odborovo sa združovať na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov, pričom v zmysle návrhu zákona majú právo aj na kolektívne vyjednanie (ods. 2). Združovať sa takto definovaní športovci môžu prostredníctvom ľubovoľnej na to príslušnej odborovej organizácie vyjednávať za účelom uzatvorenia kolektívnej zmluvy, to vrátane možnosti využiť štrajk na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov, ak to pripúšťa osobitný predpis. Výsledkom takéhoto sociálneho dialógu v športe môže byť úprava výhodnejších podmienok športovcov, ako ustanovuje zákon o športe. Podstata týchto práv športovcov je v skutočnosti, že zmluvné strany sa môžu v kolektívnej zmluve dohodnúť na podmienkach, ktoré sú pre športovcov výhodnejšie, ako ich upravuje tento zákon, predpisy športovej organizácie, predpisy zväzu, ak to tento zákon výslovne nezakazuje, alebo ak z jeho ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť. Kolektívna zmluva a jej zmeny sa zverejnia; zároveň sa zverejnia aj na mieste prístupnom pre športovcov.

Právny rámec profesionálneho vykonávania športu je dotvorená spoločnými zákonnými pravidlami v ustanovení § 46 návrhu zákona.

Veľmi dôležitým sa javí zásah zákonodarcu do vzťahu medzi športovým klubom a profesionálnym športovcom. Znenie zákona v ustanovení § 46 ods.1 hovorí o tom, že zmluvný vzťah založený zmluvou o profesionálnom vykonávaní športu sa považuje za iný pracovnoprávny vzťah) a ustanovenia tohto zákona upravujúce vzťahy pri profesionálnom vykonávaní športu sa považujú za pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu.(ZP). To sa však vo väčšine prípadov dotýka aktuálne existujúcich zmluvných dojednaní medzi týmito subjektmi, nakoľko predmetné zmluvy sú takmer vo všetkých prípadoch uzatvárané v zmysle ObZ (ustanovenie § 269 ods. 2), alebo OZ (ustanovenie § 51). Zákonodarca dáva a poskytuje možnosť športovým klubom prispôbiť sa tejto zmene právneho vzťahu medzi nimi a profesionálnymi športovcami do 31.12.2016. Ak tak neurobia, zmluvné vzťahy, ktoré sa dostanú do rozporu so zákonom o športe pričom športovú činnosť vykonávanú športovcom pre športový klub bude možné považovať za závislú prácu v zmysle ZP, sa budú považovať za zmluvné vzťahy s charakterom zmluvy o profesionálnom výkone športu. Tie z ustanovení, ktoré budú v rozpore s ustanoveniami zákona sa zo zákona nahradia kogentnými ustanoveniami, od ktorých sa tieto subjekty nemôžu odchýliť (v zmysle ustanovenia § 102 ods.4 návrhu zákona). Pri výkone závislej práce podľa tohto zákona sa športovec považuje za zamestnanca podľa osobitného predpisu (ustanovenie §11ZP) a športová organizácia sa považuje za zamestnávateľa podľa osobitného predpisu (ustanovenie §7 ZP).

Predkladaný zákon o športe zavádza povinnosť registrácie zmlúv o profesionálnom výkone športu pre športové zväzy. V prípadoch, ak športové zväzy nemajú predpisy upravujúce systematiku a kvalitu vedenia týchto registrov, táto povinnosť im vyplýva zo zákona o športe. V prípadoch, ak športové zväzy takéto predpisy prijaté majú, registrácia zmlúv sa vykonáva v zmysle ich znenia. Vedenie týchto registrov môže mať aj konkrétne dopady na práva a povinnosti dotknutých strán, nakoľko v prípade pochybností o obsahu týchto zmlúv bude rozhodujúcim obsah zmlúv registrovaných v týchto registroch.

V rozsahu úpravy vzťahu zmluvnými stranami, teda profesionálnym športovcom a športovou organizáciou sa zavádza možnosť, že športovec a športová organizácia sa môžu dohodnúť na

pôsobnosti ďalších ustanovení Zákonníka práce, ako sú ustanovenia v odseku 3 (Na profesionálne vykonávanie športu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 27 až 31, § 40 ods. 3 až 7, § 64, § 75 ods. 2 až 4, § 146 až 150, § 177 až 181, § 185 až 188, § 191 až 198, § 217 až 222, § 229 ods. 1 a 2, ods. 5 a 6, § 230 ods. 1 až 3, § 231, 232, a § 238 a 239 Zákonníka práce, ak ustanovenia, ktorých pôsobnosť bola dohodnutá, nie sú v rozpore s týmto zákonom.

Zmluvu o profesionálnom vykonávaní športu možno uzavrieť len na dobu určitú, maximálne však na 5 rokov, ak predpisy športového zväzu neustanovujú inak. Praktickým poznatkom z praxe športových zväzov je zákonné zohľadnenie možnosti, že predpisy športového zväzu môžu ustanoviť, že zmluvu o profesionálnom vykonávaní športu môže uzatvoriť len športová organizácia, ktorá zložila finančnú zábezpeku na účet vedený v banke alebo v pobočke zahraničnej banky športovej organizácie, ktorá riadi súťaž. Týmto krokom si zväzy zabezpečujú finančnú zábezpeku prípadných ekonomických ťažkostí účastníkov súťaží, zväčša práve za účelom integrity týchto súťaží. Účelom býva, aby ekonomické a finančné problémy účastníkov týchto súťaží mohli byť v prípade potreby kryté touto finančnou zábezpekou. Pod váhou uvedeného musí túto možnosť reflektovať aj predkladaný návrh zákona o športe.

Záverom je potrebné uviesť vysvetlenie pre účely sociálneho poistenia profesionálneho športovca ako zamestnanca v zmysle z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v z.n.p. Príjem zo zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu sa chápe za zárobkovú činnosť pre účely ZoSP (podľa ustanovenia § 3 ods. 1) jeho novelizáciou novelizačným čl. X návrhu zákona. Treba však upozorniť na odlišnú účinnosť tejto novelizácie, ktorá je v čl. VXIII návrhu zákona navrhnutá až od 1.1.2019, teda profesionálny športovec bude ako zamestnanec zaťažovaný plným odvodovým zaťažením až od tohto dátumu.

K § 47

V zmysle ustanovenia § 4 návrhu zákona športovec môže vykonávať športovú činnosť aj ako amatérsky športovec. Zámery zákonodarcu na uzákonenie zmluvy o amatérskom výkone športu boli vyjadrením potreby istej miery regulácie aj vo vzťahoch medzi amatérskymi športovcami a športovými organizáciami na tejto úrovni výkonu športovej činnosti. Využitie tohto zmluvného typu umožňuje posilnenie právnej istoty športovcov, nakoľko definuje základný právny rámec práv a povinností aj v tejto oblasti výkonu športu, ktorá sa v porovnaní s profesionálnym výkonom športovej činnosti nepovažuje za hlavnú hospodársku a ekonomickú činnosť športovca, hoci má charakter sústavnosti. Je treba uviesť, že športovec amatér bude vykonávať šport ako samostatne zárobkovo činná osoba, ak je vykonávanie športu odplátne. Na odplatu má v zmysle zmluvy o amatérskom výkone športu športovec čo prinesie ďalšie posilnenie jeho pozície. Zákon stanovuje taktiež podstatné náležitosti pre tento zmluvný typ, ako aj povinnú písomnú formu.

Ustanovenie § 4 ods. 4 návrhu zákona uvádza, že amatérsky športovec vykonáva šport na základe zmluvy o amatérskom vykonávaní športu, ak

rozsah vykonávania športu, aj ak má charakter závislosti, počas jedného kalendárneho roka nepresahuje osem hodín v týždni, päť dní v mesiaci alebo 30 dní v kalendárnom roku,

zmluva športovca nezaväzuje k účasti na príprave na súťaž alebo

vykonáva šport v rámci jednej súťaže alebo viacerých navzájom súvisiacich súťaží v krátkom časovom období,

Amatérsky športovec je v nadväznosti na zmluvu tohto typu definovaný jednak (i) rozsahom výkonu športovej činnosti, jednak (ii) neexistenciou povinnosti účasti na príprave na súťaž, a taktiež (iii) výkonom športu súbežne vo viacerých navzájom súvisiacich súťažiach.

Zákonodarca považuje za nutné dodať, že rozsah výkonu športovej činnosti definuje tohto športovca rozsahom jasne definovaným v zmluve. Nič teda nebráni športovcovi - amatérovi - trénovať napr. každý deň, ak však v zmysle zmluvy o amatérskom výkone športu je pre športovú organizáciu povinný zúčastniť sa len napr. troch hodín tréningového procesu a jeden súťažný zápas v kalendárnom týždni - spĺňa definíciu amatérského športovca. Definuje ho teda zmluvný rozsah výkonu športu, nie rozsah faktického výkonu športovej činnosti.

Aj na tomto mieste je potrebné upozorniť, že amatérsky športovec môže pre športovú organizáciu vykonávať šport aj bez písomnej zmluvy o amatérskom výkone športu (v zmysle ustanovenia § 4 ods. 4 písm. d), v tom prípade mu však nepatrí právo na odmenu alebo mzdu. Za mzdu alebo odmenu sa však nepovažuje náhrada opodstatnených nákladov spojených s prípravou a súťažou amatérskych športovcov, a s tým súvisiacimi vecnými plneniami, rovnako ako podpora obdržaná v rámci štipendijných a motivačných programov, ďalej náhrada za stratu času podľa osobitného predpisu, ako ani odmena za výkon poskytnutá ako uznanie za vynikajúci športový výkon, ako sú medaily, vecné ceny a upomienkové predmety. Odmenou za výkon nie sú peňažné plnenia prijaté v súvislosti s účasťou alebo výhrou v súťaži. Zákon upravuje spôsoby zániku zmluvy a spôsoby jej skončenia ako v prípade zmluvy o profesionálnom výkone športu, to však s istými odchýlkami.

Zmluva o amatérskom vykonávaní športu musí byť uzatvorená písomne, najviac na dobu dvoch rokov od jej účinnosti, musí obsahovať podstatné náležitosti v zmysle zákona, pričom na právne vzťahy športovca a športovej organizácie podľa zmluvy o amatérskom vykonávaní športu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 32 písm. a) až k), m) a n), ustanovenia § 33, 38, 39, ustanovenia § 40 ods. 1, § 41 ods. 1 až 3, § 42 a § 46 ods. 7 a 9.

K § 48

Návrh zákona v uvedenom ustanovení upravuje zmluvu o príprave talentovaného športovca. Talentovaným športovcom sa rozumie v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 považuje športovec do 18 rokov veku, ktorý prejavil vysokú úroveň talentu, športových zručností a športových schopností a je zaradený do zoznamu talentovaných športovcov podľa ustanovenia § 16 ods. 2 písm. c) návrhu zákona. Je samozrejmé, že existencia športovej autonómie dovoľuje, aby predpis národného športového zväzu mohol určiť vyššiu hranicu veku talentovaného športovca, najviac však do 23 rokov veku. Zmluva o príprave talentovaného športovca musí byť uzatvorená písomne.

Zmluvou o príprave talentovaného športovca sa talentovaný športovec zaväzuje vykonávať šport za športovú organizáciu a športová organizácia sa zaväzuje zabezpečiť prípravu a výchovu

talentovaného športovca, pričom zmluva musí byť pod sankciou neplatnosti uzatvorená písomne a musí obsahovať zákonom stanovené podstatné náležitosti.

Zákonodarca upravuje časové obmedzenie trvania zmluvy o príprave talentovaného športovca tak, že sa skončí najneskôr do konca súťažného obdobia, v ktorom športovec dovŕši hornú vekovú hranicu stanovenú športovým zväzom, ak športový zväz takúto hranicu nestanoví, platí, že platnosť zmluvy skončí dovŕšením hornej hranice veku talentovaného športovca, a teda dovŕšením 18 rokov jeho veku. Veková hranica 23 rokov korešponduje s definovaním mládeže v tomto zákone.

Zmluva o príprave talentovaného športovca musí okrem všeobecných podstatných náležitostí, ktoré platia aj pri profesionálnom športovcovi, ako sú identifikačné údaje športovca alebo jeho zákonného zástupcu, identifikačné údaje športovej organizácie, identifikačné údaje osoby oprávnenej konať v mene športovej organizácie, obdobie trvania zmluvy, špecifikáciu športu, ktorý má športovec vykonávať, dohoda o používaní a zhodnocovaní osobnostných práv športovca, výmeru dovolenky a spôsob jej čerpania, deň začatia vykonávania športu, deň nadobudnutia účinnosti zmluvy a miesto a dátum podpisu zmluvy, obsahovať aj záväzok športovej organizácie uhrádzať náklady na jeho prípravu na vykonávanie športu v tejto športovej organizácii, zabezpečiť mu zdravotnícku starostlivosť a regeneráciu, rešpektovať jeho voľbu pri výbere školy, organizovať mu športovú prípravu tak, aby bol zabezpečený jeho výchovno-vzdelávací proces, monitorovať jeho individuálne športové zručnosti a schopnosti, zostaviť mu individuálny plán prípravy zameraný na rozvoj jeho športových zručností a schopností, zabezpečiť mu výchovu v oblasti boja proti negatívnym javom v športe.

Veľmi dôležitou povinnosťou športovej organizácie je záväzok uzatvoriť s talentovaným športovcom po skončení platnosti tejto zmluvy zmluvu o profesionálnom vykonávaní športu, najviac na dobu tri roky. Zákon však zároveň definuje dôvody na neponúknutie profesionálnej zmluvy športovcovi, ktorý sa v športovej organizácii pripravoval ako talentovaný športovec. Medzi ne patrí skutočnosť, že táto športová organizácia nemá z dôvodu zmeny svojich úloh pre talentovaného športovca vhodné miesto, pre zdravotnú nespôsobilosť talentovaného športovca, alebo ak športovec nesplnil počas prípravy podmienky určené športovou organizáciou, ktoré s ním boli dohodnuté v zmluve o príprave talentovaného športovca. Na druhej strane zákon zavádza aj povinnosť pre talentovaného športovca, tou je záväzok, že po skončení zmluvy uzavrie so športovou organizáciou zmluvu o profesionálnom vykonávaní športu v trvaní najviac na tri roky. V prípade porušenia tejto povinnosti od neho môže športová organizácia požadovať úhradu nákladov, ktoré vynaložila na jeho športovú prípravu. Okrem toho platí, že ak športovec uzavrie zmluvu s inou športovou organizáciou, od tejto novej športovej organizácie si môže pôvodná športová organizácia nárokovať úhradu výchovného.

Zákon napokon ustanovuje, že na právne vzťahy talentovaného športovca a športovej organizácie podľa zmluvy o príprave talentovaného športovca sa vzťahujú ustanovenia o základných povinnostiach športovca, základných povinnostiach športovej organizácie, o zániku zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu, o dohode o skončení, výpovedi, výpovednej dobe, a okamžitom skončení zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu, ustanovenia o postupe pri situácii, ak vzniknú pochybnosti o obsahu zmluvy a o doručovaní.

K § 49

V predmetnom ustanovení predkladateľ návrhu zákona reflektuje tú skutočnosť, že zákon o športe - aj napriek snahám o zavedenie akejsi zmluvnej systematiky v oblasti amatérskeho vykonávania športu - musí umožniť vykonávať šport bez zmluvného dojednanja. V tomto prípade ide o vykonávanie športu iba na základe registrácie za niektorú športovú organizáciu. Ak športovec vykonáva šport týmto spôsobom, nemá nárok na odplatu. Za odplatu sa však nepovažuje (i) náhrada preukázateľných účelne vynaložených nákladov spojených s prípravou a súťažou športovca a s tým súvisiace vecné plnenia, (ii) náhrada za stratu času vo výške rovnakej ako je výška náhrady za stratu času podľa osobitného predpisu, a (iii) nepeňažná odmena za športový výkon, najmä pohár, medaila alebo iná vecná cena.

K § 50 - 51

Existujúcimi modelmi financovania zo súkromných zdrojov sú v podmienkach Slovenskej republiky dar a reklama. Pokiaľ ide o inštitút darovania, darovaciu zmluvu upravuje v ustanovení § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tento typ zmluvy je vyhovujúci pre prijímateľa daru, tzn. pre športovcov a pre športové organizácie, nakoľko podľa ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a) a ustanovenia § 12 ods. 7 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov nie je príjem získaný darovaním predmetom dane. Takýto spôsob financovania ale nie je motivujúci pre darcu, pretože všetko čo daruje, dáva zo svojho zisku.

Reklama je podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov daňovým výdavkom, ktorý však možno uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených v zákone. Pokiaľ ide o výdavky na reklamu vynaložené na účel prezentácie podnikateľskej činnosti daňovníka, tovaru, služieb, nehnuteľností, obchodného mena, ochrannej známky, obchodného označenia výrobkov a iných práv a záväzkov súvisiacich s činnosťou daňovníka so zámerom dosiahnutia, zabezpečenia, udržania alebo zvýšenia príjmov daňovníka. Zmluva o reklame ako druhý možný model financovania je teda síce relatívne výhodná pre podnikateľa, avšak len za predpokladu, že daňovému úradu preukáže, že cieľom reklamy bolo „uplatnenie jeho produktu na trhu“. Pre prijímateľa je príjem z reklamy predmetom dane, pričom na vykonávanie reklamnej činnosti je potrebná živnosť. Problémom pri reklame je tiež subjektívne posudzovanie, zakotvené v ust. § 21 ods. 1 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, podľa ktorého daňovými výdavkami nie sú výdavky (náklady) vynaložené v rozpore o. i. so zákonom o reklame. Z pohľadu financovania športu je nevýhodou aj nízke percento zostatku finančných prostriedkov zostávajúcich na športovú činnosť, čo v konečnom dôsledku nespĺňa skutočný účel tohto zmluvného vzťahu.

Uvedené možnosti teda z pohľadu jednej či druhej zmluvnej strany prinášajú nevýhody, ktoré pomôže odstrániť zavedenie nového zmluvného typu - zmluvy o sponzorstve v športe. V súčasnosti v právnom poriadku neexistuje úprava sponzorstva ako modelu financovania zo súkromných zdrojov, využíva sa nepomenovaná zmluva, ktorú je často pomerne ťažké správne zaradiť z hľadiska zákona o dani z príjmov. Zavedenie navrhovaného modelu zmluvy prispeje k

sprehľadneniu financovania športu, transparentnosti, zníženiu korupcie i zvýšeniu motivácie súkromného sektora podporiť šport.

Na rozdiel od reklamných zmlúv, kde predmetom právneho vzťahu je „obyčajné priame šírenie odkazu určené na podporu predaja konkrétneho tovaru alebo služby“, pri sponzorstve v športe poskytuje sponzorovaný sponzorovi právo spojiť svoju značku alebo produkt (najmä na športovom podujatí organizovanom sponzorovaným) takým spôsobom, ktorým umožňuje sponzorovi využiť príťažlivosť a dobrú povesť sponzorovaného na verejnosti, a tak komunikovať silný a pozitívny odkaz na svoju značku a posilniť tak, nepriamo, predaj a na druhej strane podporiť všeobecne prospešný účel, ktorým je podpora športovej činnosti.

Pri zmluve o sponzorstve ide teda o synalagmatický záväzok, pri ktorom sú vzájomné práva a povinnosti sponzora a sponzorovaného vo vzájomnej korelácii, teda právu jednej zmluvnej strany zodpovedá vždy povinnosť druhého účastníka právneho vzťahu.

Zmluvou o sponzorstve v športe sa sponzor zaväzuje poskytnúť podporu - „sponzorské“ športovcovi, trénerovi, inštruktorovi športu alebo športovej organizácii - „sponzorovanému“ a sponzorovaný sa zaväzuje umožniť sponzorovi spájať názov alebo obchodné meno sponzora alebo označenie (logo) sponzora alebo jeho výrobku so sponzorovaným a využiť sponzorské na dohodnutý účel súvisiaci so športovou činnosťou.

Sponzorovaný môže navyše uvádzať názov alebo obchodné meno, sídlo, logo sponzora alebo logo jeho výrobku v spojení so športovým účelom, na ktorý bolo sponzorské poskytnuté. Náklady na uvádzanie sponzora však nesmú presiahnuť 10 % hodnoty sponzorského, aby sa naplnil účel zmluvy o sponzorstve.

Zákon podmieňuje platnosť zmluvy písomnou formou a definuje podstatné náležitosti zmluvy o sponzorstve v športe, medzi ktoré patria identifikačné údaje zmluvných strán, obdobie trvania zmluvy, dohoda o spôsobe zániku zmluvy, účel a rozsah sponzorského vrátane časového rozvrhu a spôsobu jeho poskytnutia a použitia a napokon podmienky, ktoré musí sponzorovaný splniť na poskytnutie sponzorského vrátane lehoty na oznámenie ich splnenia a možnosť odstúpenia od zmluvy, ak sa sponzorské používa v rozpore s dohodnutým účelom.

Sponzorovaným môže byť len subjekt, ktorý preukáže, že má spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov.

Na to, aby bolo sponzorské daňovo uznateľným nákladom z pohľadu dane z príjmov je potrebné, aby sa bolo sponzorské uhradené a zmluva o sponzorstve v športe bola zverejnená v informačnom systéme športu, túto povinnosť zákon ukladá sponzorovanému. Na strane sponzorovaného potom vzniká povinnosť verejne priebežne vykazovať použitie sponzorského, pričom v prípade, že do konca dohodnutého obdobia sponzorské nevyužije, je sponzorovaný povinný sponzorovi nevyčerpanú sumu sponzorského vrátiť. Na strane sponzorovaného teda ide o obdobný režim ako pri dotáciách. Účelom stanovených povinností pre sponzora ako aj sponzorovaného je precizovanie transparentnosti financovania športu ako aj zabránenie zneužitiu tohto inštitútu pri daňových únikoch.

Pre zvýšenie motivácie súkromného sektora financovať šport v navrhovanej novelizácii zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov sa uvažuje s tzv. „superodpočtom“ pre sponzora podobne ako je to pri podpore vedy a výskumu.

K § 52

Cieľom navrhovanej úpravy je poskytnutie priestoru športovým organizáciám na autonómne riešenie sporov v rámci konkrétnej športovej organizácie, ako aj na ukladanie a vynucovanie disciplinárnych sankcií voči osobám s príslušnosťou ku konkrétnej športovej organizácii.

Vymedzujú sa kompetencie športových organizácií v rámci riešenia sporov. Rozsah týchto kompetencií pokrýva rôzne oblasti, v ktorých môže dôjsť v rámci činnosti športovej organizácie k potrebe vyriešiť spor, ktorý má základ vo vykonávaní športovej činnosti alebo sa týka činnosti športovej organizácie a pravidiel jej fungovania.

Legislatívnym priznaním týchto kompetencií orgánom športových organizácií sa vymedzuje a posilňuje postavenie športových organizácií a ich rozhodovacích orgánov, ako aj ich začlenenia do sústavy rozhodovacích orgánov športovej samosprávy v Slovenskej republike.

Navrhovaná úprava tiež vytvára podmienky na jednotný postup takýchto rozhodovacích orgánov a podporuje právnu istotu členov jednotlivých športových organizácií tým, že zaväzuje tieto orgány konať v súlade s jej internými predpismi, s predpismi nadriadenej medzinárodnej športovej asociácie a zaväzuje orgány tejto športovej organizácie dodržiavať základné právne zásady spravodlivého riešenia sporov.

V zmysle navrhovaného ustanovenia je športová organizácia oprávnená (i) rozhodovať spory vzniknuté v súvislosti so športovou činnosťou športovej organizácie, (ii) ukladať sankcie a opatrenia za porušenie pravidiel súťaže, predpisov alebo rozhodnutí orgánov športovej organizácie, (iii) preskúmať rozhodnutia orgánov športových organizácií s jej príslušnosťou, (iv) preskúmať súlad predpisov športových organizácií s jej príslušnosťou s jej zakladajúcim dokumentom v časti, ktorá je pre tieto športové organizácie záväzná.

Závažným kvalitatívnym predpokladom a podmienkou pre rozhodovanie sporov orgánmi športovej organizácie je povinnosť dbať na to, aby pri rozhodovaní o skutkovo a právne zhodných prípadoch alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Predmetný ods. 4 ustanovenia § 52 zavádza svojím znením posilnenie právnej istoty osôb s príslušnosťou k športovej organizácii, nakoľko sa zákonným textom navrhovaného zákona vyžaduje vytvárať činnosťou orgánov organizácie pri riešení sporov ustálenú rozhodovaciu prax.

K § 53

Navrhovaná úprava odčleňuje rozhodovanie sporov v priebehu konkrétnej súťaže a ostatných sporov v športe v zmysle ustanovenia § 51 návrhu zákona. V súvislosti s rozhodovaním sporov v priebehu hry/súťaže navrhovaná úprava definuje, kto môže byť rozhodcom v priebehu

konkrétnej hry, poskytuje a zaručuje suverenitu rozhodovania rozhodcov v priebehu konkrétnej hry a stanovuje spôsob rozhodovania rozhodcu v priebehu konkrétnej hry. Za športového rozhodcu sa na účely riešenia sporov v priebehu súťaže považuje aj iná fyzická osoba určená na konkrétnu súťaž športovou organizáciou na základe pravidiel súťaže a predpisov športového zväzu.

Predkladateľ návrhu zákona zároveň definuje, že "sporom v priebehu súťaže" je spor, ktorý vznikol v priebehu konkrétnej hry alebo konkrétneho športového výkonu, a jeho predmetom je posúdenie porušenia konkrétneho pravidla súťaže.

Posúdenie porušenia športových pravidiel je výlučne na rozhodcovi, ktorý je povinný rozhodovať zásadne iba na základe športových pravidiel daného športu a takéto rozhodnutie sa nedá dodatočne preskúmať a zmeniť, aj v prípade, že po skončení konkrétnej hry sa takéto rozhodnutie môže ukázať ako zjavne nesprávne. Predmetné ustanovenie uvádza, že spory v priebehu súťaže rozhoduje športový rozhodca. Je prirodzené, že zákon musí obsahovať aj ustanovenie o tom, že tieto spory rozhoduje rozhodca bezodkladne, to počas súťaže priamo na športovisku v súlade s pravidlami súťaže. Ak športový rozhodca rozhodne spor tak, že pravidlo súťaže porušené bolo, súčasne podľa pravidiel súťaže a predpisov športového zväzu rozhodne o sankcii alebo o opatrení voči tomu, kto pravidlo porušil.

Rozhodnutie športového rozhodcu o spore v priebehu súťaže je konečné, ak pravidlá súťaže alebo predpisy športového zväzu neustanovujú inak. Takýto koncept nepreskúmateľnosti rozhodnutia je odlišný od rozhodnutí iných rozhodovacích orgánov, čo je spôsobené predovšetkým charakterom tohto typu rozhodovania a potrebou okamžitého posúdenia porušenia pravidiel počas konkrétnej hry. Prirodzene, že športový zväz môže určiť, v ktorých prípadoch je možné dosiahnuť, a na základe akých právnych predpokladov zmenu rozhodnutia rozhodcu, to v rámci športovej autonómie. Na základe uvedeného je zrejmé, že ak dôjde k závažnejšiemu porušeniu pravidiel v priebehu konkrétnej hry alebo ak sa vyskytnú okolnosti, na ktoré bude potrebné prihliadnuť, a v priebehu konkrétnej hry nebolo možné vzniknutú situáciu vyriešiť rozhodnutím rozhodcu v rámci jeho rozhodovacích kompetencií, potom rozhodovací orgán športovej organizácie môže prijať dodatočné rozhodnutia po skončení konkrétnej hry o skutočnostiach, ktoré nastali v priebehu hry a to v záujme ochrany integrity športu – teda ochrany základných princípov športu a športového ducha. Takéto rozhodnutie môže smerovať proti všetkým skutočnostiam, ktoré mohli ovplyvniť, resp. ovplyvnili napríklad výsledok konkrétnej hry a fair - play. Zároveň sa vymedzujú aj opatrenia, ktoré môže športový zväz alebo iná osoba oprávnená podľa predpisov športového zväzu prijať.

K § 54

Dochádza k vymedzeniu subjektov, ktoré spadajú do pôsobnosti športových disciplinárnych orgánov. Predmetné ustanovenie zaručuje zákonnosť disciplinárneho konania.

Ustanovuje sa pravidlo, podľa ktorého musí byť vopred známe, aké sankcie možno v disciplinárnom konaní vedenom konkrétnym športovým zväzom porušujúcemu subjektu uložiť. V disciplinárnom konaní bude možné uložiť len takú sankciu a opatrenie, ktoré umožňujú uložiť predpisy športového zväzu.

Rozhodovacie orgány športového zväzu sú povinné v disciplinárnom konaní voči subjektu s príslušnosťou k športovému zväzu postupovať len na základe predpisov športového zväzu v čo najkratšej lehote po zistení previnenia, resp. porušenia pravidiel, predpisov a rozhodnutí zväzu, v záujme adresnosti daného trestu, ktoré by malo reflektovať potrebu uloženia sankcie čo najskôr od momentu, kedy sa zistilo porušenie.

Lehota maximálne jedného roku od porušenia je stanovená z toho dôvodu, aby rozhodovacie orgány športového zväzu boli motivované potrestať vinníka v rovnakej sezóne, resp. v športovom cykle, v rámci ktorého k porušeniu prišlo, a aby sa obmedzilo trestanie športovcov alebo ostatných subjektov v štádiu, kedy zo športového hľadiska nemá sankcia význam, či už vo vzťahu k porušiteľovi pravidiel, alebo vo vzťahu k subjektu, ktorého práva boli porušené.

V záujme transparentnosti všetkých rozhodnutí prijatých mimo priebehu konkrétnej hry, a za ktoré bol uložený trest zohľadňujúci určitú závažnosť konania porušiteľa pravidiel je potrebné, aby orgán, ktorý rozhodnutie vydal, toto rozhodnutie odôvodnil a tým prispel k jednotnej aplikácii predpisov, k vytvoreniu jednotnej rozhodovacej činnosti v rámci športových sporov a podporil právnu istotu športových subjektov zúčastnených v týchto sporoch.

Zákon oddeľuje rozhodnutia prijaté v rámci športu od trestného konania, konania o priestupkoch alebo konania inom správnom delikte. Predpokladá sa, že v prípade, ak bude ten istý subjekt potrestaný za porušenie určitého športového pravidla alebo predpisu športovej organizácie, udelenie konkrétnej sankcie nevyklučuje ďalšie konanie na základe tohto porušenia v rámci trestného konania, konania o priestupku alebo správneho konania.

K § 55 a nasl.

Návrh zákona upravuje kompetencie orgánov verejnej správy v oblasti športu, pričom ide o Vládu Slovenskej republiky, orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy a zároveň im ukladá povinnosť zverejňovať informácie o poskytovaní verejných prostriedkov určených na športovú činnosť.

K § 55

Vláda schvaľuje (i) koncepciu rozvoja športu a iné dokumenty štátnej politiky v oblasti športu, (ii) garancie pre významnú súťaž ktorej organizovanie medzinárodná športová organizácia podmieňuje garanciou štátu, na území ktorého sa má významná súťaž uskutočniť, (iii) rozhoduje o výstavbe a rekonštrukcii športovej infraštruktúry národného významu a rozhoduje o osobitne podporovaných športoch v rámci športu pre všetkých, o podmienkach, spôsobe a rozsahu ich podpory.

Okrem toho riadi a koordinuje ministerstvá pri plnení ich úloh v rezortných športových strediskách, pričom nariadením vlády určuje jednotné pravidlá pre organizačnú štruktúru stredísk vrcholového športu a zaradenie jednotlivých športov, pre vytvorenie zoznamu najvýkonnejších športovcov, pre zaraďovanie a vyradovanie športovcov a športových odborníkov do stredísk vrcholového športu, pre ekonomické zabezpečenie starostlivosti o nich, určuje pravidlá pre výšku stravného športovca v rezortnom športovom stredisku podľa stravovacích skupín športovcov a pravidlá zaradenia športovcov do stravovacích skupín, a napokon určuje pravidlá

pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a testovania športovcov a pre vzájomnú spoluprácu stredísk vrcholového športu.

Ministerstvo školstva vypracúva pre vládu návrh koncepcie rozvoja športu, koordinuje jej uskutočňovanie, zabezpečuje financovanie športu zo štátneho rozpočtu, podporuje a koordinuje výstavbu športovej infraštruktúry, zabezpečuje činnosť ním zriadených stredísk vrcholového športu, utvára podmienky na výber a prípravu športových reprezentantov a talentovaných športovcov, podporuje rozvoj športu pre všetkých a športu zdravotne znevýhodnených, vydáva osvedčenie národnému športovému zväzu o splnení podmienok na priznanie príspevku uznanému športu, rozhoduje o akreditácii vzdelávacích zariadení, zabezpečuje vzdelávanie kontrolórov a vykonanie skúšky kontrolórov, spravuje a prevádzkuje informačný systém športu, uznáva národné športové zväzy a národné športové organizácie, zapisuje získanie a stratu spôsobilosti prijímateľa verejných prostriedkov, zabezpečuje každoročné celoslovenské testovanie pohybových predpokladov žiakov prvých a tretích ročníkov základných škôl, a podporuje organizovanie významných súťaží a iných medzinárodných súťaží.

K § 56 - 57

Slovenská republika sa rozhodla oceniť prínos osobností, ktoré svojimi výsledkami a pôsobením v oblasti športu na Slovensku alebo na medzinárodnej úrovni dosiahli výsledky hodné pozornosti a celospoločenského uznania. Z tohto dôvodu bude vláda Slovenskej republiky a minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky udeľovať štyri druhy čestných ocenení, ktoré budú vo svojich kategóriách najvyšším možným čestným štátnym titulom v oblasti športu.

Čestný štátny titul „Majster športu“ bude možné udeliť aj v rámci športov, v ktorých športovci oficiálne nereprezentujú Slovenskú republiku.

Čestný štátny titul „Zaslúžilý majster športu“ bude možné udeliť len reprezentantom Slovenskej republiky a to až pri dosiahnutí viacerých športových úspechov. Keďže ide o významnejší čestný štátny titul ako čestný štátny titul „Majster športu“ bude ho udeľovať vláda Slovenskej republiky.

Čestný štátny titul „Zaslúžilý odborník v športe“ bude možné udeliť napríklad trénerom a ďalším športovým odborníkom, a to nielen občanom Slovenskej republiky. Keďže ho bude možné udeliť za osobitné zásluhy v oblasti športu, bude ho udeľovať vláda Slovenskej republiky.

Čestný štátny titul „Zaslúžilý pracovník v športe“ bude možné udeliť iným pracovníkom v športe spravidla za celoživotné zásluhy, a to nielen občanom Slovenskej republiky.

Je potrebné upozorniť, že v zmysle novelizácie z.č. 1/2014 Z.z. predkladateľ návrhu zákona má za cieľ umožniť fyzickej osobe, ktorá je držiteľom čestného titulu v zmysle predmetného ustanovenia voľný vstup na športové podujatie, ak to kapacita podujatia umožňuje.

K § 58 - 59

Upravuje sa postavenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Okrem právomocí a povinností vymedzených zákonom v ustanovení § 84, zákon ustanovuje aj

podmienky vydávania osvedčenia o uznaní športovej organizácie za národný športový zväz a národnej športovej organizácie. Osvedčenie ministerstvo vydá na základe žiadosti športovej organizácie, a na základe splnenia zákonných podmienok ustanovených v ustanovení upravujúcom postavenia národných športových zväzov. To znamená, že pri splnení podmienok národným športovým zväzom ministerstvo musí vydať osvedčenie o uznaní za národný športový zväz. Toto rozhodnutie ministerstvo povinne zverejňuje v ISS.

Dôležitým je zákonné oprávnenie ministerstva konať ex offi, to znamená z úradnej moci odňať osvedčenie o uznaní za národný športový zväz v prípadoch, ak sa ministerstvo dozvie o skutočnosti, že športová organizácia prestala spĺňať podmienky pre uznanie za národný športový zväz. Skutočnosti nasvedčujúce nespĺnenie podmienok pre status národného športového zväzu môže ministerstvo zistiť akýmkoľvek spôsobom. Po následnom preverení týchto skutočností môže ministerstvo predmetné osvedčenie v súlade s uvedeným odňať. Na základe toho vydá rozhodnutie o zrušení osvedčenia aj bez návrhu a zmenu zapíše v ISS.

K § 60 - 61

Hlavný kontrolór športu vykonáva odbornú kontrolu v športových organizáciách, ktoré sú prijímateľmi prostriedkov zo štátneho rozpočtu alebo sponzorského. Z titulu charakteru zverených právomocí hlavnému kontrolórovi športu kladie zákonodarca zvýšené požiadavky na výkon tejto funkcie. Dôvody pre odvolanie hlavného kontrolóra športu sú koncipované takým spôsobom, aby ostala zachovaná jeho nezávislosť a nestrannosť od politickej moci pri výkone jeho funkcie. Okrem odvolania zákon vymenúva aj iné spôsoby zániku funkcie kontrolóra. Ide predovšetkým o dôvody, ktoré zabezpečujú, aby táto funkcia bola vykonávaná bezúhonnou a od iných subjektov nezávislou osobou.

Úlohou hlavného kontrolóra športu je zabezpečenie výkonu odbornej kontroly v športe. Rozsah kompetencií hlavného kontrolóra športu vymedzuje ustanovenie § 62 a nasl. zákona. Kontrolu športu vykonáva hlavný kontrolór športu z vlastnej iniciatívy, ako aj na základe žiadostí alebo podnetov od iných subjektov vymedzených v ustanovení § 61 zákona. Výsledky kontrolnej činnosti je hlavný kontrolór športu povinný uviesť do správy, a túto následne zaslať osobe/subjektu, ktorý dal podnet na vykonanie kontrolnej činnosti. Za týmto účelom zákonodarca stanovil aj lehoty, ktorými sa hlavný kontrolór športu musí riadiť. Výkonom jednotlivých úkonov kontrolnej činnosti, nie však celej kontroly, môže hlavný kontrolór športu poveriť zamestnanca ministerstva školstva.

Tak, ako v prípade kontrolóra športovej organizácie, aj v prípade hlavného kontrolóra športu, je možné pri výkone kontroly požadovať od kontrolovanej osoby súčinnosť v rozsahu podľa ustanovenia § 14 zákona. Za účelom dosiahnutia účelu kontroly je hlavný kontrolór športu pri vykonávaní kontrolnej činnosti navyše oprávnený vstupovať na pozemky, do budov a iných priestorov športovej organizácie, overovať totožnosť osoby s príslušnosťou k športovej organizácii resp. pozastaviť spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov po zistení závažného nedostatku.

K § 63

Upravuje sa postavenie “Iných ústredných orgánov štátnej správy”, ktorými sa v zmysle predmetného ustanovenia myslí Ministerstvo obrany a ministerstvo vnútra vo svojej pôsobnosti. Stanovujú sa pre tieto orgány nasledujúce kompetencie: (i) podporuje a zabezpečuje činnosť ním zriadených rezortných športových stredísk v súlade s jednotnými pravidlami podľa ustanovenia § 55 ods. 2 a (ii) podporuje športové organizácie profesionálnych vojakov a policajtov.

K § 63- 65

S cieľom zjednoteného vnímania športu v rámci územnej samosprávy sa v jednotnej štruktúre koncentrujú pôsobnosti v zmysle návrhu zákona v tejto oblasti. Právomoci, najmä koncepčné sa upravujú pri dodržaní nezávislosti koncepčných dokumentov obce od koncepčných dokumentov samosprávneho kraja (a naopak), pričom v oboch prípadoch je potrebné pri ich tvorbe vychádzať z koncepčných dokumentov na úrovni štátu.

K § 66 - 77

Financovaním športu z verejných zdrojov sa rozumie jeho financovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu, z rozpočtov samosprávnych krajov a obcí, ako aj z podielu zaplatenej dane a odvodu z hazardu na mimorozpočtový účet ministerstva, prípadne z iných príjmov (dary, dobrovoľné príspevky).

Formy financovania sa oproti súčasnému stavu menia, dotácie národným športovým zväzom, ktoré boli doposiaľ poskytované v rámci programu 026 - národného programu rozvoja športu v SR sa podstatným spôsobom zredukujú a národné športové zväzy v uznaných športoch budú po novom dostávať príspevok uznanému športu, na ktorý je právny nárok po splnení zákonom stanovených podmienok. Príspevok uznanému športu nebude účelovo viazaný, avšak národný športový zväz bude povinný použiť najviac 30% z jeho objemu na svoju správu a prevádzkové náklady a na svoje členské športové organizácie bude poskytovať najmenej 10% z objemu príspevku. Ostávajúcu časť bude používať na športové projekty najmä športovej reprezentácie a talentovanej mládeže. Okrem zväzových projektov budú financované zo štátneho rozpočtu aj národné športové projekty, ale v tomto prípade to bude formou nenáročného príspevku, pričom zákon predpokladá prípad, kedy by o národnom projekte rozhodla vláda Slovenskej republiky (športová infraštruktúra, organizovanie významného športového podujatia ako napr. olympijské hry alebo univerziáda a národné projekty športu pre všetkých).

Zákon zvyšuje transparentnosť vo financovaní športu z verejných zdrojov zavedením podmienky zverejňovať nielen poskytnutie, ale aj použitie verejných prostriedkov v informačnom systéme športu, a to formou športového projektu.

Prijímateľom verejných prostriedkov zo štátneho rozpočtu alebo mimorozpočtového účtu ministerstva školstva môže byť len osoba, ktorá má spôsobilosť prijímateľa verejných

prostriedkov a je zapísaná v príslušnom zozname vedenom v informačnom systéme športu. O tom, či je prijímateľ spôsobilý, je poskytovateľ povinný sa vopred preukázateľne presvedčiť a ak osoba nemá spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov, nemožno jej poskytnúť verejné prostriedky.

Príspevok uznanému športu sa poskytuje na základe žiadosti v štyroch štvrtročných splátkach počas kalendárneho roka vždy koncom štvrtého roka.

Okrem toho ministerstvo školstva poskytuje dotácie na podporu a rozvoj športu pre všetkých, vrcholového športu a športu zdravotne znevýhodnených, ktoré poskytuje osobám so spôsobilosťou prijímateľa, ktoré na základe zverejnenej výzvy podali žiadosť o dotáciu. Úspešný žiadateľ uzatvára zmluvu o poskytnutí dotácie s ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

Popri príspevku uznanému športu sa zavádza aj príspevok na národný športový projekt, pričom tento príspevok poskytuje vláda, ak ide o výstavbu športovej infraštruktúry národného významu alebo organizovanie významnej súťaže. Príspevok na národný športový projekt poskytuje ministerstvo školstva, ak ide o účasť na významnej súťaži, majstrovstvách sveta alebo majstrovstvách Európy v iných ako uznaných športoch, ktoré nedostávajú príspevok uznanému športu a na plnenie úloh národného významu národnými športovými organizáciami.

Zo sumy prostriedkov na príspevok uznanému športu (rozdeľovaných podľa tzv. vzorca) sa stanovené percento použije na poskytnutie príspevku. Príjmy z pokút sa použijú na vzdelávanie kontrolórov. Prípadné zostatky sa môžu použiť rovnakým spôsobom v nasledujúcom rozpočtovom roku, a teda šport o ne nepríde. Príjmy a výdavky mimorozpočtového účtu sa priebežne zverejňujú v informačnom systéme športu.

V ustanovení § 76 predkladateľ návrhu zákona upravuje problematiku športových poukazov. Zákon počíta so zavedením tejto novej formy podpory športu, teda športových poukazov pre deti od predškolského veku (od 5 rokov) do 14 rokov veku, od čoho sa očakáva zvýšenie záujmu detí o pohyb a získanie zdravých športových návykov, keďže uplatniť športový poukaz bude možné v športových organizáciách, školách, školských zariadeniach alebo u iných osôb vtedy, ak za vedenie športovej činnosti zodpovedá tréner aspoň druhého kvalifikačného stupňa. Ustanovuje sa na základe uvedeného možnosť Ministerstva školstva poskytnúť príspevok na takýto športový poukaz. Tento poukaz sa poskytuje na vykonávanie športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých pre dieťa s trvalým pobytom alebo obdobným pobytom na území Slovenskej republiky od piatich rokov veku do konca kalendárneho roka, v ktorom dovŕšilo štrnásť rokov veku. V odseku 3 sa stanovuje systematika požiadania o takýto športový poukaz, pričom po splnení stanovených podmienok oprávnený žiadateľ obdrží prostredníctvom informačného systému športu športový poukaz. Je zrejmé, že použitie športového poukazu je nastavené tak, že sa poukaz uplatňuje prostredníctvom informačného systému športu. Hodnotu športového poukazu možno pridelit' najviac dvom športovým organizáciám. Vo vzťahu k ods. 5 predmetného ustanovenia je nutné uviesť, že návrh zákona má za cieľ deti viesť k zdravým športovým návykom, a ak ich má niekto viesť a športovo vzdelávať, mal by mať na to spôsobilosť. Preto je opodstatnené, že návrh zákona stanovuje, že na základe športového poukazu športový odborník alebo športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb v športe zabezpečí pre držiteľa športového poukazu vykonávanie športu pre všetkých pod

vedením trénera, inštruktora športu alebo pedagogického zamestnanca, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu telesná výchova a športová výchova, za čo športová organizácia obdrží príspevok v hodnote prideleného športového poukazu alebo jej časti.

Ak by zákonodarca takéto opatrenie v návrhu zákona neučinil, okrem iného by pri takomto liberálnom prístupe k športovým poukazom hrozil ďalší veľmi jednoduchý spôsob ich zneužitia.

V ustanovení § 77 sa upravujú zdroje financovania športu, pričom v zmysle návrhu zákona sa nimi rozumejú:

prostriedky štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva na šport na príslušný rozpočtový rok,

príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 50 % z odvodov prevádzkovateľov hazardných hier,

príspevky zo štátneho rozpočtu účelovo určené na príspevok na národný športový projekt,

pokuty podľa § 95 až 973,

dary a dobrovoľné príspevky a

iné príjmy

K § 78

Použitie prostriedkov zo štátneho rozpočtu podlieha okrem kontroly verejnosťou prostredníctvom informačného systému športu aj kontrole použitia verejných prostriedkov, pričom táto kontrola je vykonávaná podľa osobitného predpisu, ktorým je z. č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Je logické, že ak má byť táto kontrola vykonávaná efektívne, zákon musí ustanovovať povinnosť prijímateľa verejných prostriedkov poskytovateľovi prostriedkov zo štátneho rozpočtu predložiť aj doklady preukazujúce použitie finančných prostriedkov určených na spolufinancovanie účelu príspevku.

K § 79 - 83

Zákonodarca vytvára právny rámec transparentného a verejne kontrolovateľného systému vzájomných vzťahov medzi subjektmi v športe. Dnes už je k týmto potrebám a cieľom možné, a predovšetkým účelné a efektívne v maximálnej možnej miere využívať technické prostriedky. Aj na základe uvedeného využíva zákonodarca možnosť vytvorenia Informačného systému športu. Tento je definovaný ako informačný systém verejnej správy, ktorého správcom a prevádzkovateľom je ministerstvom školstva.

Vkladanie údajov do ISS je buď priamym vložením alebo automatickou synchronizáciou údajov v zdrojovej evidencii športovej organizácie s údajmi v informačnom systéme športu. Vzťah každej fyzickej osoby a každej právnickej osoby v športe s ISS bude založený na základe

skutočnosti, že na účely identifikácie prideli informačný systém športu každej fyzickej osobe v športe a každej právnickej osobe v športe jedinečný identifikátor.

Zákon ustanovuje prezumpciu správnosti údajov v ISS, logicky do momentu, kým sa nepreukáže opak. Za úplnosť, správnosť a pravdivosť údajov zapísaných v informačnom systéme športu zodpovedá osoba, ktorá zápis vykonala.

ISS v rozsahu predkladanej úpravy obsahuje úpravu registrov fyzických a právnických osôb v športe, ktoré sú v zmysle zákona referenčnými registrami [§ 51 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)]. Zákonodarca v predkladanom rozsahu návrhu zákona taktiež upravuje rozsah informácií, ktoré sú do ISS povinne zapisované.

V rozsahu registra fyzických osôb v športe sa do tohto registra zapisujú údaje o fyzických osobách, ktoré vykonávajú športovú činnosť ako (i) profesionálny športovec, (ii) amatérsky športovec, (iii) športový odborník podľa ustanovenia § 6 ods. 1, (iv) držiteľ športového poukazu.

Súčasťou ISS je aj úprava tzv. „športového portálu“, ktorý tvorí jeho súčasť.

Je treba podotknúť, že na poskytovanie údajov z ISS sa nevzťahuje predpis upravujúci slobodný prístup k informáciám (zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov).

K § 83 - 85

Na rozdiel od doterajšieho Jednotného vzdelávacieho systému odborníkov v športe sa redukuje okruh odborníkov v športe, ktorých vzdelávanie a kategórie sú osobitne regulované tak, že výslovne sa upravujú len tréneri a inštruktori športu (t. j. návrh zákona na rozdiel od doterajšej vyhlášky č. 444/2008 Z. z. neupravuje rozhodcu, cvičiteľa, či inštruktora lyžovania a snoubordingu).

Vychádzajúc z doterajšieho Jednotného vzdelávacieho systému odborníkov v športe ostávajú rovnaké kvalifikačné stupne pre činnosť trénera. Zároveň sa upravuje spôsob nadobudnutia odbornej spôsobilosti pre jednotlivé kvalifikačné stupne, pričom tento sa oproti súčasnému právnomu stavu významnejšie mení v kvalifikačnom stupni I. až IV. V prípade inštruktora športu (napr. inštruktora jogy) sa vzhľadom na obsah jeho činnosti v porovnaní s trénerom redukuje na kvalifikačné stupne I. až III., pričom na výkon činnosti inštruktora športu sa nebude vyžadovať vysokoškolské vzdelanie. V prípadoch trénera aj inštruktora športu sa možnosť získania odbornej spôsobilosti (pre stupne I. až III. rozširuje o odbornú prípravu podľa predpisov medzinárodnej športovej organizácie).

Pre ostatných odborníkov v športe sa odborná spôsobilosť upravuje jednotne, a to buď podľa predpisov medzinárodnej športovej organizácie alebo predpisov národného športového zväzu.

A) DOPING

Významnou zmenou oproti doterajšiemu právnomu stavu (viď ustanovenie § 19 až 23 zákona č. 300/2008 Z. z.) prechádzajú ustanovenia týkajúce sa dopingu. Pri ich koncepcii sa dôslednejšie transponovali ustanovenia Dohovoru UNESCO (Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe č. 347/2007 Z. z.), ktorý nie je automaticky vykonateľný, a teda na jeho aplikáciu sú potrebné ustanovenia vnútroštátnych predpisov. Zároveň sa vychádzalo zo Svetového antidopingového kódexu platného od 1. 1. 2015 a zo vzorových pravidiel vydaných Svetovou antidopingovou organizáciou.

Mení sa postavenie Antidopingovej agentúry. Vzhľadom na potrebu zvýšenia miery jej nezávislosti (vychádzajúcej zo Svetového antidopingového kódexu) dostáva status príspevkovej organizácie zriadenej zákonom (na rozdiel od doterajšieho statusu, kedy bola síce tiež príspevkovou organizáciou, avšak zriaďovanou ministerstvom školstva - teda priamo riadenou organizáciou). V nadväznosti na oba medzinárodné dokumenty [najmä vychádzajúc z dohovoru UNESCO, napr. čl. 2 ods. 14, čl. 11 písm. c), čl. 12 písm. a), čl. 13, čl. 16 písm. a) až c), f) a g), čl. 19 ods. 1, čl. 24 a zo Svetového antidopingového kódexu bod 4.4.3, 14.1.2, 20.5], sa rozširujú a spresňujú právomoci agentúry (napr. kontrolné právomoci vo vzťahu k implementácii hlavných častí Svetového antidopingového programu športovými organizáciami) ale aj jej povinnosti. V súlade so vzorovými pravidlami Svetovej antidopingovej organizácie sa upravuje aj osobný rozsah pôsobnosti agentúry.

Okrem prípadov, ktoré sa považujú za porušenie antidopingových pravidiel sa v súlade so Svetovým antidopingovým kódexom upravujú aj prípady, v ktorých sa potenciálne porušenie antidopingových pravidiel za takéto porušenie nepovažuje (t. j. upravujú sa prípady terapeutických výnimiek).

V súlade s dohovorom UNESCO (čl. 2 bod 8) a Svetovým antidopingovým kódexom sa upravuje rozsah činností spadajúcich pod pojem dopingová kontrola (t. j. dopingovou kontrolou nie je len odber vzoriek, ale všetky úkony až po rozhodnutie vo veci).

Definuje sa postavenie dopingového komisára ako osoby, prostredníctvom ktorej agentúra vykonáva dopingovú kontrolu. Zároveň sa ustanovujú predpoklady na výkon tejto funkcie/činnosti a formálne náležitosti potrebné pre výkon dopingovej kontroly.

Upravujú sa procesné náležitosti prejednávania veci pred komisiou vrátane predpokladov pre členstvo v takej komisii, a to tak, aby komisia bola najmä nestranná vo vzťahu k športovcovi, či jeho sprievodnej osobe.

Nakoľko sa na konanie vo veciach boja proti dopingu nevzťahuje správny poriadok, upravujú sa formálne náležitosti rozhodnutia tak, aby boli dodržané zásady správneho konania (napr. dostatočné odôvodnenie rozhodnutia).

B) OPATRENIA PROTI MANIPULÁCII SÚŤAŽE

K § 94

Vzhľadom na relatívne mladú históriu tohto negatívneho fenoménu, ktorý však výraznou mierou ovplyvňuje najmä súťažný (vrcholový) šport sa zákonodarca snaží zabezpečiť najmä integritu športu ako takého, vrátane jeho základných princípov - nepredvídateľnosť výsledku a súťaženie v duchu fair - play.

Zákonná úprava zároveň reaguje na Dohovor Rady Európy k ovplyvňovaniu športových súťaží vznikol ako prvý medzinárodný právny dokument, upravujúci túto oblasť. Dohovor Rady Európy bol otvorený na podpis na 13. konferencii ministrov zodpovedných za šport Rady Európy v Magglingene vo Švajčiarsku 18. septembra 2014. Účelom dohovoru Rady Európy je predchádzať, odhaľovať, trestať a zbaviť sa ovplyvňovania športových súťaží, rovnako ako zlepšiť výmenu informácií a spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni medzi dotknutými orgánmi verejnej správy, športovými organizáciami a prevádzkovateľmi športového stávkovania.

Ovplyvniť priebeh súťaže a jej výsledok môžu najmä športovci alebo rozhodcovia ako priami účastníci športovej súťaže, nepriamo však aj majitelia športových klubov, či rôzne organizované zločinecké skupiny. Na uvedenú skutočnosť reaguje zákon v dvoch rovinách:

ukladá povinnosti národným športovým zväzom v boji proti ovplyvňovaniu športových súťaží, najmä čo sa týka osvetu, prevencie a disciplinárnych konaní,

vytvára lepšie podmienky pre stíhanie, vyšetrovanie a potrestanie takejto trestnej činnosti prostredníctvom novely trestného zákona.

Návrh zákon nepriamo rieši túto problematiku aj prostredníctvom zvyšovania istoty príjmov športovcov zavedením pracovno-právnych vzťahov profesionálnych športovcov v športových organizáciách, ktorí by v prípade prijatia zákona nemuseli riešiť existenčné problémy plynúce z opakujúcich sa nevyplácaní odmien za vykonanú športovú činnosť, ako sa to v súčasnosti často deje, a čoho výsledkom je ovplyvňovanie výsledkov športových súťaží.

Zákon o športe definuje pre oblasť ovplyvňovania športových súťaží najmä:

zákaz zúčastneným stranám súťaže stávkovať na športovú súťaž, v ktorej sú zainteresovaní

požiadavku, aby zúčastnené strany súťaže okamžite oznámili akúkoľvek podozrivú činnosť, udalosť, motív alebo krok, ktorý by mohol byť považovaný ako porušenie pravidiel proti ovplyvňovaniu športových súťaží

opatrenia oznámiť bez odkladu prípady podozrivej činnosti relevantným štátnym orgánom vo vzťahu k ovplyvňovaniu športových súťaží

primeranú transparentnosť s ohľadom na financovanie športových organizácií z verejných zdrojov

podporu športových organizácií v boji proti ovplyvňovaniu športových súťaží vrátane financovania primeraných mechanizmov a opatrení

pozastavenie, prípadne odopretie finančnej podpory z verejných zdrojov, ak športová organizácia neefektívne, alebo nedostatočne naplňa predpisy v boji proti ovplyvňovaniu športových súťaží.

K § 95 - 98

Ustanovenia §§ 95 a 96 zákona upravujú konkrétne porušenia zákona - skutkové podstaty priestupkov ako aj správnych deliktov, za ktoré bude okresný úrad alebo ministerstvo ukladať pokuty alebo zákaz činnosti konkrétnym porušiteľom povinností.

Ako vyplýva z ustanovenia § 95 zákona, správnych deliktov sa môže dopustiť športová organizácia, národný športový zväz, športový odborník, ktorý je fyzickou osobou - podnikateľom, iná fyzická osoba podnikateľ a právnická osoba. Ustanovenie § 96 zákona vymedzuje skutkové podstaty priestupkov, ktorých sa môže dopustiť športovec, športový odborník, iná fyzická osoba a kontrolór. Jednotlivé skutkové podstaty správnych deliktov a priestupkov reflektujú porušenie povinností charakteristických pre ten ktorý sankcionovaný subjekt.

Horná hranica pokút za jednotlivé porušenia je odstupňovaná podľa charakteru porušovanej povinnosti, pričom medzi najzávažnejšie protiprávne konania patria napr. porušenia zákona na úseku kontroly nakladania s financiami alebo porušenia zákona upravujúce opatrenia proti manipulácii súťaže. V prípade niektorých priestupkov bude možné uložiť aj zákaz činnosti až na päť rokov. Pri ukladaní sankcií za priestupky a správne delikty správny orgán prihliada na závažnosť, spôsob, dĺžku trvania a následky protiprávneho konania, na opakované porušenie právnej povinnosti a na to, že sa konaním porušili viaceré povinnosti.

Pri recidíve priestupkov a správnych deliktov, ktoré predstavujú závažné porušenie povinností v lehote do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o postihu za priestupok alebo správny delikt, ktorý predstavuje závažné porušenie povinností, možno uložiť pokutu až do výšky dvojnásobku hornej hranice. Zákon presne definuje správne delikty a priestupky, ktoré predstavujú závažné porušenie povinností.

Zákon taktiež ustanovil objektívnu lehotu (3 roky od dňa spáchania deliktu) a subjektívnu lehotu (1 rok odkedy sa správny orgán o porušení povinnosti dozvedel) na prejednanie priestupku a správneho deliktu.

Ak došlo spáchaním správneho deliktu alebo priestupku k porušeniu povinnosti alebo následku, ktorý je možné odstrániť alebo napraviť, sankciu je možné uložiť s tzv. podmieneným odkladom časti výkonu sankcie až do polovice výmery uloženej sankcie s určením lehoty na splnenie povinnosti, odstránenie následku alebo vykonanie určeného nápravného opatrenia. Ak fyzická osoba, ktorej bola taká sankcia uložená, v určenej lehote porušenie alebo následok odstráni alebo splní nápravné opatrenie, orgán, ktorý sankciu uložil, rozhodne o upustení od výkonu časti sankcie, ktorej výkon bol podmienne odložený. Odstránenie protiprávneho stavu a vykonanie nápravných opatrení posudzuje správny orgán, ktorý vydal právoplatné rozhodnutie.

V prípade zákonom vymedzených správnych deliktov môže ministerstvo po začatí správneho konania uložiť športovej organizácii predbežný zákaz uchádzať sa o poskytnutie verejných prostriedkov a uzavrieť zmluvu o sponzorstve v športe. Osoba, ktorá bola právoplatne postihnutá za správny delikt alebo za priestupok, stráca spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov, a to až do vykonania uloženej sankcie alebo opatrenia. Strata spôsobilosti prijímateľa verejných prostriedkov nastáva právoplatnosťou rozhodnutia, ak správny orgán nerozhodol o strate spôsobilosti predbežným opatrením skôr.

Pokuty podľa ustanovení §§ 95 a 96 sú príjmom štátneho rozpočtu.

K § 99

Upravuje sa systematika zverejňovania rozhodnutí v zmysle návrhu zákona, a to tak, že Rozhodnutia, ktoré sa zverejňujú podľa tohto zákona, sa zverejnia až po nadobudnutí právoplatnosti, ak predpisy športového zväzu neustanovujú inak. Zákon zavádza aj spôsob výkonu konkrétneho úkonu v zmysle predkladaného zákona. Ak má byť konkrétny úkon vykonaný vo vzťahu k ISS, má byť tento vykonaný tak, ako to ustanovuje zákon. Ak nie je možné takéto vykonanie úkonu, platí povinnosť vykonať tento úkon písomne, prípadne zverejniť tento úkon na webovom sídle povinného subjektu.

Predmetné ustanovenie zákona upravuje taktiež doručovanie právnych dokumentov v zmysle zákona, ako aj prezumpciu plnenia úloh národného športového zväzu zväzom, ktorý status národného športového zväzu nepožíva v prípadoch, kedy národný športový zväz v konkrétnom športe neexistuje.

Zákon rieši taktiež situáciu, ak konkrétny druh športu nedisponuje na území Slovenskej republiky národným predstaviteľom - teda národným športovým zväzom. Ak pre niektorý šport v Slovenskej republike nepôsobí národný športový zväz, plní úlohy národného športového zväzu športová organizácia, ktorá je členom medzinárodnej športovej organizácie, združujúca športové kluby a športovcov v tomto športe.

Je prirodzené, že ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení tohto zákona, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva v zmysle subsidiarity návrhu zákona k OZ.

K § 100

Zákon upravuje povinnosti Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu vo vzťahu k povinnosti všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoviť základné a minimálne hmotnoprávne predpoklady zákonnej regulácie vzťahov v rozsahu predkladaného zákona.

K § 101

Predkladaný zákon o športe vylučuje pôsobnosť správneho poriadku na všetky konania, s výnimkou konaní o priestupkoch a správnych deliktoch. Pôsobnosť správny poriadok je výslovne vylúčený aj pri poskytovaní verejných prostriedkov na rozvoj športu.

K § 102 - 106

Predkladaný zákon o športe definuje predovšetkým pre aj dnes existujúce športové organizácie viaceré zákonné povinnosti. Predkladateľ návrhu zákona si však uvedomuje, že všetkým kvalitatívnym nárokom návrhu zákona sa dotknuté subjekty nie sú schopné riadiť nadobudnutím už účinnosti zákona, či prispôbiť všetky akty správy a riadenia konkrétneho športu okamžite. Na základe uvedeného je preto umožnené predovšetkým národným športovým zväzom a športovým klubom prispôbiť svoje zakladateľské dokumenty, vnútorné predpisy, či zmluvy do zákonom stanoveného dátumu, ktorý je stanovený ako neskorší vo vzťahu k účinnosti zákona v prípade jeho prijatia.

Prechodné ustanovenia sa týkajú taktiež disciplinárnych a iných sporových konaní na zväzovej a súdnej úrovni, ktoré sa začali a právoplatne neskončili do nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Tie prebehnú podľa aktuálne platnej a účinnej legislatívy. Prechodné ustanovenia sa dotknú aj dotačných žiadostí, o ktorých nebolo rozhodnuté do nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Tie sa, naopak, posudzujú už podľa predkladaného návrhu zákona.

Vzhľadom na zrušenie vykonávacieho predpisu sa upravujú (ustanovenie § 103 návrhu zákona) aj (i) potvrdenia o akreditácii vzdelávacích zariadení ako aj (ii) osvedčenia o odbornej spôsobilosti športového odborníka udelené do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ktoré ostávajú zachované, to do uplynutia platnosti osvedčenia. To sa týka aj všetkých právnych vzťahov, práv a nárokov z nich plynúcich, ako aj právnych účinkov konkrétnych úkonov ktoré plynú zo vzťahov vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti predkladaného zákona. Tieto sa taktiež budú spravovať podľa doterajších predpisov.

V ustanovení § 104 návrhu zákona predkladateľ ustanovuje fikciu, podľa ktorej informačný systém verejnej správy o športe zriadený podľa právnych predpisov platných do 31.12.2015 je informačným systémom v zmysle predkladaného návrhu zákona.

Zákon zavádza prechodné ustanovenia vo vzťahu k povinnostiam športových organizácií k ISS. Tie sú povinné zverejniť návrhom zákona požadované údaje do 31.3.2016, čím sa týmto organizáciám taktiež poskytuje časový horizont, ktorý im umožňuje plynulý prechod k akceptácii povinností vyžadovaných predkladaným zákonom. Povinnosť ich zverejňovania platí do momentu, kým tieto nebudú prenášané a zverejňované v ISS.

V prípade, ak ISS nebude obsahovať príslušný register (vzhľadom na jeho prípravu), v ktorom majú povinnosť zverejňovať športové organizácie konkrétne zákonom vyžadované údaje, majú športové organizácie následnú povinnosť zverejňovať v tomto registri príslušné údaje do 3 mesiacov od jeho oznámenia o funkčnosti a vzniku príslušného registra.

K § 105

Upravuje sa postavenie rezortných športových stredísk, ako aj ďalšie špecifické vzťahy medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu a ostatných športových organizácií.

K § 106

Vytvára sa priestor pre zmenu postavenia Antidopingovej agentúry - z doterajšej (príspevkovej organizácie zriadenej ministerstvom školstva ako priamo riadenej organizácie, ktorá bude

zrušená rozhodnutím ministra k 31. 12. 2015) na novú (príspevkovú organizáciu, ktorá bude zriadená priamo zákonom dňom nadobudnutia jeho účinnosti - 1. 1. 2016 - a to vo vzťahu k právam a povinnostiam ako aj k správe majetku štátu.

K § 107

Predkladaný návrh zákona nahrádza zákony, ktoré doteraz upravovali oblasť športu vrátane vykonávacích predpisov, ktoré boli vydané na základe zrušovaných zákonov.

K čl. II

Novela Zákonníka práce

Práca fyzickej osoby vo veku do 15 rokov alebo práca fyzickej osoby staršej ako 15 rokov do skončenia povinnej školskej dochádzky je zakázaná. Tieto fyzické osoby môžu vykonávať ľahké práce, ktoré svojím charakterom a rozsahom neohrozujú ich zdravie, bezpečnosť, ich ďalší vývoj alebo školskú dochádzku. K týmto ľahkým prácam môže dochádzať v ZP taxatívne vymenovaných dôvodoch. Možnosť športovcov v tomto veku rozhraní vykonávať športovú činnosť vo vzťahu ku konkrétnej športovej organizácii napr. aj na zmluvnom základe (zmluva o príprave talentovaného športovca) núti zákonodarcu novelizovať ZP rozšírením písm. b) predmetného ustanovenia o textáciu: „alebo pri vykonávaní športu“.

V zmysle novelizácie ďalšieho ustanovenia ZP sa považuje príprava a účasť na športovej reprezentácii Slovenskej republiky na významnej súťaži za iný úkon vo všeobecnom záujme.

K čl. III

Trestný čin športovej korupcie

Zákon o športe definuje novú samostatnú skutkovú podstatu trestného činu „športovej korupcie“ priamo v trestnom zákone za účelom lepšieho vymedzenia tejto veľmi špecifickej trestnej činnosti, napr. z pohľadu organizovanej trestnej činnosti alebo z pohľadu nepriameho korupčného správania.

Okrem toho, že zavedenie samostatného trestného činu pre túto oblasť trestnej činnosti odporúča už spomínaný Dohovor Rady Európy k ovplyvňovaniu športových súťaží, pričom mnohé krajiny EÚ už podobnú legislatívnu úpravu prijali, takúto úpravu si vyžiadala samotná prax posledných rokov pri riešení prípadov ovplyvňovania výsledkov športových súťaží v SR.

Slovensko patrí do skupiny tých krajín EÚ, v ktorých „match-fixing“ spadá pod bežnú korupciu, konkrétne ho definuje ustanovenie § 329 TZ, ktorého ods. 1 znie: „Kto v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov“, ako aj ustanovenie § 329 TZ, ktorého ods. 1 znie: „Kto inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.“ Prax a aj judikatúra okolitých štátov (predovšetkým Česká republika) ukázala, že napr. futbal je považovaný za „vec všeobecného

záujmu“, čo však nemusí platiť explicitne pre všetky športy, či športové odvetvia. Neustálenie sa a nejasné vnímanie športu ako predmetu všeobecného záujmu by vyšetovanie predmetnej trestnej činnosti v rámci iného športu skomplikovalo, ak nie znemožnilo. Aj z uvedeného dôvodu pristúpil zákonodarca k lepšiemu a detailnejšiemu vymedzeniu korupcie v oblasti športu.

Pri trestných činoch týkajúcich sa ovplyvňovania športových súťaží sú v novele TZ uvedené podstatne vyššie sankcie za spáchanie takýchto činov, či už sa jedná o priamu alebo nepriamu športovú korupciu. Zároveň dochádza k zjednoteniu výšky sankcií pri ponúkaní, resp. poskytnutí úplatku a prijímaní, resp. nechaní si sľúbiť úplatok v súvislosti s ovplyvňovaním výsledku športovej súťaže. Dôvodom takejto úpravy je špecifickosť športového prostredia a najmä nemožnosť merania výšky škody spôsobenej trestnou činnosťou, či už zo strany ponúkajúceho (poskytujúceho) úplatok, resp. inú výhodu alebo zo strany prijímajúceho úplatok, resp. inú výhodu. Zákonodarca zároveň zohľadňuje závažnosť a rozsah trestnej činnosti, páchanie trestnej činnosti osobami priamo zainteresovanými na športovom dianí (športoví funkcionári), ako aj aspekty organizovanej trestnej činnosti, ktoré sa v praxi často vyskytujú.

Manipulácia so športovými zápasmi/súťažami sa na rozdiel od klasických foriem korupcie vyznačuje niektorými špecifickými vlastnosťami; najmä, pri manipulácii so športovou súťažou/zápasom, športovec spravidla nie je tou osobou, ktorá protiprávne konanie iniciuje ale naopak, najčastejšie je tým, ktorej je ponuka na ovplyvnenie adresovaná. Veľmi často, pritom osoba, ktorá protiprávne konanie iniciuje, neovplyvní len jeden konkrétny zápas, ale naopak, viacero zápasov, často aj v rôznych súťažiach a s rôznymi športovcami. Na strane druhej, pri súčasnom právnom posúdení podľa ustanovenia § 329 resp. 333 Trestného zákona, vzniká paradox, podľa ktorého, tomu, kto ovplyvnenie iniciuje - podplácajúci - (hoci aj opakovane) hrozí trest odňatia slobody vo výmere na 6 mesiacov až tri roky - základná trestná sadzba, zatiaľ čo tomu, kto ovplyvnenie realizuje, t. j. športovcovi, prijímateľovi úplatku - pri základne trestnej sadzbe je možné uložiť trest odňatia slobody na tri roky až 8 rokov. Navrhované znenie sa preto takýto paradox snaží vyriešiť tým, že pre obidve skupiny - tak podplácajúcich ako aj prijímateľov úplatku zavádza rovnakú základnú trestnú sadzbu vo výmere 1 rok až päť rokov.

Pri kvalifikovaných skutkových podstatách je potrebné uviesť, že napr. súčasná právna úprava v zásade nerozlišuje postavenie osôb, ktoré sa ovplyvnenia súťaže dopustia a všetky osoby sú postihované rovnakým spôsobom. Takýto nedostatok je osobne významný pri osobách, ktoré sa svojou vlastnou činnosťou majú podieľať na ochrane integrity športovej súťaže a majú dohliadať na jej férovosť a priebeh v súlade s pravidlami - teda rozhodcovia prípadne delegáti súťaží. V súčasnosti, pokiaľ sa takéto osoby dopustia ovplyvnenia športovej súťaže a teda bezprostredne porušia svoje povinnosti dohliadať na dodržiavanie príslušných predpisov, takáto skutočnosť nemá zásadný vplyv na možnosť ich potrestania. Navrhovaný text, preto ustanovuje prísnejšie - zvýšené trestné sadzby u týchto kategórii osôb, rovnako tak ako u funkcionárov športových organizácií.

K čl. IV

Do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu sa vkladá trestný čin športovej korupcie podľa novelizovaného ustanovenia § 336b Trestného zákona.

K čl. V

Zákon ustanovuje, že činnosť športovca a športového odborníka podľa osobitného predpisu nie je živnosťou a upresňujú sa nadväzujúce legislatívne opatrenia.

K čl. VI - IX

V rozsahu advokátov, notárov, súdnych exekútorov, prokurátorov a právnych čakaťov prokuratúry, justičných čakaťov a colníkov - návrh zákona moderným prístupom a novelizáciou v predmetných článkoch uvedených zákonov umožňuje týmto osobám vykonávať mimo ich hlavnej činnosti a činností týmto osobám zákonom povolených (vedecká, tlmočnická, pedagogická činnosť a pod.) aj činnosť športovú.

K čl. X:

Navrhovaná úprava súvisí so statusom profesionálneho športovca ako zamestnanca. Na ten účel sa zavádza odvodový systém s odloženou účinnosťou od 1. januára 2019.

K čl. XI

K bodu 1

Medzi príjmy zo závislej činnosti boli zaradené príjmy plynúce zo Zmluvy o profesionálnom športe.

K bodu 2

V § 6 ods. 2 sa dopĺňa nové písmeno e) o príjmy športovca a športového odborníka podľa zákona o športe. Súčasťou týchto príjmov sú aj príjmy vo forme sponzorského dosiahnuté na základe zmluvy o sponzorstve športe uzavretej podľa § 50 zákona o športe.

K bodu 3 a 4

Navrhovanou úpravou sa zavádzajú medzi ostatné príjmy plynúce športovcovi podľa § 4 ods. 3 písm. a) a b) a ods. 4 písm. c) zákona o športe na základe zmluvy o sponzorstve v športe. Tieto príjmy sa zahŕňajú v danom zdaňovacom období do základu dane len v takej výške v akej ich daňovník použil v súlade s dohodnutým účelom predmetu zmluvy o sponzorstve v športe.

K bodu 5

Navrhovanou úpravou sa dopĺňajú medzi príjmy u daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, ktoré sú predmetom dane aj príjmy vo forme sponzorského dosiahnuté na základe zmluvy o sponzorstve športe uzavretej podľa § 50 zákona o športe.

K bodu 6

V nadväznosti na úpravu v § 12 ods. 2 zákona o dani z príjmov sa legislatívne spresňujú príjmy oslobodené od dane u daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie.

K bodu 7

Navrhovanou úpravou sa zavádza postup zahrnutia prijatého sponzorského u sponzorovaného do základu dane. Postup zahrnutia sponzorského do základu dane je obdobný ako v prípade prijatých dotácií, podpôr a príspevkov u fyzických alebo právnických osôb.

K bodu 8

Navrhovanou úpravou sa dopĺňa medzi výdavky uznané do daňových výdavkov až po zaplatený výdavok sponzora na sponzorské poskytnuté podľa zákona o športe. Sponzor si môže do daňových výdavkov uplatniť sponzorské, len ak ho sponzor skutočne zaplatil a len vo výške preukázateľne použitej sponzorovaným v príslušnom zdaňovacom období.

K bodu 9

Ide o legislatívno-technickú úpravu, navrhuje sa nahradiť slovné spojenie telesná kultúra slovom šport, keďže sa novým zákonom o športe zároveň zrušuje zákon č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre v znení neskorších predpisov.

K bodu 10

Navrhuje sa upraviť prechodné ustanovenie tak, aby sa zmenené ustanovenia zákona o dani z príjmov prijaté súčasne so zákonom o športe použili po prvýkrát za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začína najskôr 1. januára 2016.

K čl. XII

K bodom 1 až 4, 6 až 8, 10:

V súčasnosti v rámci športových škôl na stredných školách existuje len jeden typ, a to Športové gymnáziá. Tieto sú zamerané na žiakov – športovcov, ktorí sú schopní popri športe zvládnuť aj gymnaziálne štúdium. Potrebné je nájsť podobný model aj pre žiakov – športovcov, ktorí nemajú záujem alebo predpoklady na gymnázium. Optimálna snaha by mala byť zameraná na vytvorenie podmienok pre všetkých športovo talentovaných žiakov – pre študijné typy, pre tých, ktorí nemajú záujem o gymnaziálne štúdium, ale chcú maturitné vzdelanie a aj pre praktické typy, inklinujúce k zručnostiam.

Na základe uvedených skutočností sa navrhuje vytvorenie nového druhu strednej školy - stredná športová škola. Táto by ponúkala stredné odborné vzdelanie (napr. v oblasti obsluhy a údržby športových zariadení a objektov), úplné stredné všeobecné vzdelanie (súčasnú gymnázium 7902 J 77 – šport) ako aj úplné stredné odborné vzdelanie (napr. športový manažment, organizačný pracovník v športe, športový odborník). Tento druh strednej školy by bol orientovaný výlučne na žiakov so športovým nadaním, pričom všetky triedy by tak boli triedami športovými. Na to, aby bol tento predpoklad dodržaný, na prijatie sa okrem iného bude vyžadovať aj potvrdenie príslušného národného športového zväzu o tom, že uchádzač je uvedený v zozname talentovaných športovcov podľa zákona o športe.

K bodom 5, 16 až 19:

Legislatívno-technické úpravy súvisiace s ostatnými bodmi.

K bodom 11 až 13:

Vzhľadom na vytvorenie strednej športovej školy, ktorá má sústrediť všetkých žiakov v rámci stredných škôl sa ruší vytváranie športových tried na stredných školách. Tieto budú už len na základných školách. Zároveň sa výslovne upravuje možnosť zriadenia športovej triedy pre viac športov.

K bodu 15:

Regenerácia síl úzko súvisí s kvalitou športového tréningu a zdravotným stavom žiaka. Unavený žiak – športovec skôr ochorie a nedokáže kvalitne zvládnuť ani objemovú ani intenzívnu zložku športového tréningu. Regenerácia urýchľuje návrat športových síl. Testovanie nie je každodennou záležitosťou. Je to nárazová a opakujúca sa činnosť zameraná na zisťovanie aktuálnej pripravenosti športovca spojená s predpokladom budúceho výkonu.

Teoretická príprava je súčasťou športovej prípravy. Jej rozsah je pre športové odvetvia rôzny. Veľkú dôležitosť má najmä v hrách a kolektívnych športových odvetviach.

K bodu 20:

Súčasnú športovú gymnáziá sa transformujú na stredné športové školy. Zároveň sa žiakom prijatým podľa doterajších predpisov umožňuje štúdium dokončiť podľa nich bez ohľadu na navrhované zmeny.

Tejto novele sa v rámci delenej účinnosti navrhuje účinnosť od 1. 1. 2019.

K čl. XIII

Návrh zákona reaguje na požiadavky aplikačnej praxe, ktoré vyplynuli od účinnosti zákona, t. j. od 1. februára 2014. Návrh zákona jednoznačným spôsobom odčleňuje rizikové podujatia, ako samostatnú kategóriu, a vyníma ich z kategórie podujatí s osobitným režimom. K uvedenej úprave sa pristúpilo z dôvodu, že rizikový režim bol považovaný za osobitný režim, a nevykonali sa opatrenia najprísnejšej povahy, ktoré sa vzťahujú na rizikové podujatia. Návrh zákona ďalej upravuje, aby pri najzávažnejších konaniach, ktoré naplňajú vybrané skutkové podstaty priestupkov diváckeho násillia, bolo uložené ihneď predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze účasti na určených podujatiach.

Návrh zákona ďalej ustanovuje požiadavku, aby členovia usporiadateľskej služby, ktorí sú usporiadateľmi boli jednoznačne farebne odlíšení od členov usporiadateľskej služby, ktorými sú odborne spôsobilí zamestnanci prevádzkovateľa strážnej služby.

Návrh zákona ďalej ustanovuje požiadavku, aby členovia usporiadateľskej služby, ktorí sú odborne spôsobilí zamestnanci prevádzkovateľa strážnej služby boli jednoznačne farebne odlíšení od ostatných členov usporiadateľskej služby. Upravujú sa podmienky označovania členov usporiadateľskej služby, ktorí vykonávajú odborne spôsobilú činnosť a majú povinnosť byť označení v režime zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). Ak plnia úlohy usporiadateľskej služby musia používať aj reflexné vesty alebo reflexné rovnošaty alebo uniformy SBS, avšak obe musia spĺňať podmienky osobitného predpisu.

Návrh zákona ustanovuje novú efektívnejšiu možnosť komunikácie a koordinácie medzi organizátorom rizikového podujatia a Policajným zborom na športových podujatiach žiadať o pomoc Policajný zbor ústnou alebo písomnou formou pričom zavádza povinnosť pre veliteľov alebo zástupcov bezpečnostných opatrení polície byť počas rizikových podujatí v operačnom stredisku športového zariadenia, ak je zriadené.

Návrh zákona upravuje činnosť a úlohy hlavného usporiadateľa a bezpečnostného manažéra, pričom stanovuje, že hlavný usporiadateľ je zodpovedná osoba za riadenie organizovania podujatia, nie usporiadateľskej služby a bezpečnostný manažér je zodpovedná osoba za riadenie činnosti usporiadateľskej služby.

Vzhľadom na dobré skúsenosti so spôsobom vzdelávania hlavných usporiadateľov, bezpečnostných manažérov a usporiadateľov sa ustanovuje rovnaká odborná príprava a skúška aj pre delegátov zväzu.

Návrh zákona ďalej upravuje, aby pri najzávažnejších konaniach, ktoré naplňajú vybrané skutkové podstaty priestupkov diváckeho násillia, bolo uložené ihneď predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze účasti na určených podujatiach. Ďalej sa navrhuje, že ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu prokurátor môže na návrh policajta nariadiť kontrolu výkonu uloženého obmedzujúceho opatrenia spočívajúceho v zákaze účasti na verejných športových podujatiach technickými prostriedkami.“.

Posilňuje sa individualizácia postupu Policajného zboru a členov usporiadateľskej služby vo vzťahu k fanúšikom tak, aby represívne a iné opatrenia smerovali proti tým, ktorí sa dopúšťajú protiprávneho konania.

K čl. XIV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2016 okrem článku XII, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2019.

Schválené vládou SR v Bratislave, 26. augusta 2015

Robert Fico, v. r.
predseda vlády Slovenskej republiky

Juraj Draxler, v. r.
minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky